

KVALITETS- REDOVISNING för år 2006

Pedagogiskt bokslut för
Gymnasieskolan
Gymnasiesärskolan
Modersmålsundervisningen
Kommunal vuxenutbildning
Vuxenutbildning för utvecklingsstörda
Svenska för invandrare

Eslövs Kommun
Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

1 SAMMANFATTNING

Gymnasieskolan

Resultat

Den genomsnittliga betygspoängen för de elever som slutade gymnasieskolan i Eslöv vårterminen 2006 uppgick till 13,6 poäng (20,0 är max). Andelen elever som fick slutbetyg vårterminen 2006 efter fyra års gymnasiestudier uppgick till 76,4 procent. Andelen elever som var behöriga till universitet och högskola uppgick till 88 procent. Andelen elever som erhöll minst Godkänt i engelska uppgick till 87 procent, i idrott och hälsa till 94 procent, i matematik 82 procent, i svenska 85 procent och i svenska som andra språk 90 procent.

Eleverna inom det individuella programmet blir fler. Inom IV kommer att finnas elever som tämligen omgående kommer att bli behöriga för att gå över till ett nationellt program, men det kommer också att finnas elever som kommer att ha hela sin gymnasieutbildning inom IV.

Enligt flertalet elever råder det god stämning inom gymnasieskolan, men det finns faktorer som bidrar till att eleverna känner sig otrygga, bl.a. mobbning och utfrysning. Många elever vill vara med och påverka ”vad som händer” i gymnasieskolan, men upplever att de inte alltid ges möjlighet till detta i den utsträckning de ger uttryck för.

Kvaliteten och bredden när det gäller internationella kontakter, utbildningsutbyte och praktik i andra länder är god.

Åtgärder

Hantering och användningen av de individuella studieplanerna kommer att ses över. Förutsättningarna för att låta eleverna gå igenom en kurs långsammare eller snabbare behöver kartläggas. Möjligheterna till samverkan med grundskolan inom svenska som andra språk skall undersökas. Tydliga mål behöver formuleras för vad arbetet mot diskriminering och kränkande behandling skall resultera i. Arbetsplaner för elevinflytandet och internationaliseringsarbetet kommer att upprättas. En likabehandlingsplan håller på att tas fram.

Gymnasiesärskolan

Resultat

Gymnasiesärskolan i Eslöv erbjuder sedan något år sex stycken program: förutom individuellt program finns fem specialutformade program: naturbruk, restaurang, människa & fritid, handel och fordon. För att underlätta valet av specialutformat program har ett s.k. basår införts. Eleverna får under basåret pröva på vad de olika programmen innebär, för att få större förståelse inför sin val. Erfarenheterna av basåret är huvudsakligen goda.

Vårterminen 2006 slutade 10 elever gymnasiesärskolan. Fyra av dessa fick Godkänt och sex fick Väl godkänt i engelska och matematik, tre fick Godkänt och sex fick Väl godkänt i svenska.

Åtgärder

De elevstödjande funktionerna kommer att ses över. Förutsättningarna för samverkan med vuxenutbildningen för utvecklingsstörda skall granskas. En likabehandlingsplan håller på att tas fram.

Modersmålsundervisningen

Resultat

Åttiofem elever inom gymnasieskolan deltog i modersmålsundervisningen med goda resultat som följd: 13 elever fick Godkänt, 31 elever fick Väl godkänt och 25 fick Mycket väl godkänt. Eleverna är mycket nöjda med sin utbildning.

Åtgärder

Omfattningen av studiehandledningen på modersmål skall kartläggas.

Grundläggande vuxenutbildning

Resultat

De som har behövt komplettera sin grundskoleutbildning har kunnat göra detta. Under 2006 sattes 94 betyg inom den grundläggande vuxenutbildningen. Av dessa var fyra Icke godkänt (4 procent), 49 Godkänt (52 procent), och 41 Väl godkänt (44 procent). Totalt avbröt 85 studerande inom grundläggande vuxenutbildning och gymnasial vuxenutbildning sina studier under 2006.

Åtgärder

Fr.o.m. höstterminen 2007 kommer även kurser att erbjudas i religion, historia, geografi, fysik, kemi och biologi. En likabehandlingsplan håller på att tas fram.

Gymnasial vuxenutbildning

Resultat

En majoritet av dem som avslutade sina gymnasiala studier inom komvux under år 2006 har fått arbete eller har fortsatt med studier. Under 2006 sattes 1 792 betyg inom gymnasial vuxenutbildning varav 6 procent Icke godkänt (108 studerande), 32 procent Godkänt (573), 40 procent Väl godkänt (717) och 22 procent Mycket väl godkänt (394).

Åtgärder

För att nå fler studerande kommer bl.a. ytterligare satsning att göras på distansutbildning. Möjligheterna till samarbete med andra utbildningsanordnare kommer att undersökas. En likabehandlingsplan håller på att tas fram.

Vuxenutbildning för utvecklingsstörda

Resultat

Företrädare för vuxenutbildningen för utvecklingsstörda är nöjda med resultaten och de studerandes utveckling. De studerande har gjort upp individuella studieplaner, som följts upp och vid behov reviderats.

Åtgärder

Omfattningen av utbildningen behöver belysas. Förutsättningarna för samverkan med gymnasiesärskolan skall granskas. En likabehandlingsplan håller på att tas fram.

Svenska för invandrare (sfi)

Resultat

Under 2006 genomfördes fem sfi-kurser i tio grupper med sammanlagt 239 studerande. Höörs kommun hade 36 elever placerade i Eslöv under 2006. Andelen elever som godkändes inom sfi låg 20 procentenheter över genomsnittet i riket, 54 procent mot 34 procent. Under kalenderåret 2006 registrerades 98 avbrott.

Föreslagna åtgärder

För att ytterligare förbättra de studerandes möjligheter till högre studier och/eller arbete kommer studievägledarna, lärare och representanter för Arbete och Försörjning att tillsammans med de studerande att ta fram meritportföljer. Detta görs inom ramen för ett EU-projekt. En likabehandlingsplan håller på att tas fram.

Beslut av Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden

Kvalitetsredovisning för år 2006 för gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning, vuxenutbildning för utvecklingsstörda och svenska för invandrarare fastställdes av Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden i Eslöv den 25 april 2007.

Redovisningen har sammanställts av Gymnasie- och vuxenutbildning, Eslövs kommun.

2 INLEDNING

Kvalitetsredovisningen – ett pedagogiskt bokslut

Enligt förordning om kvalitetsredovisning inom skolväsendet (SFS 2006:279) skall varje kommun och varje skola som ingår i det offentliga skolväsendet upprätta en skriftlig kvalitetsredovisning som ett led i den kontinuerliga uppföljningen och utvärderingen av verksamheten.

Arbetet med kvalitetsredovisning skall främja kvalitetsarbetet och därigenom bidra till att förverkliga utbildningarnas nationella mål. Kvalitetsredovisningarna syftar även till att ge information om verksamheten och dess måluppfyllelse. Kvalitetsredovisningarna skall innehålla en bedömning av i vilken utsträckning de nationella målen för utbildningen har förverkligats och en redogörelse för vilka åtgärder kommunen respektive skolan avser att vidta för ökad måluppfyllelse. I kvalitetsredovisningarna skall verksamheternas förutsättningar, arbetet i verksamheten och utbildningens måluppfyllelse redovisas.

Uppföljning och utvärdering av likabehandlingsplanen skall även redovisas. Kommunens kvalitetsredovisning för föregående kalenderår skall vara upprättad senast den 1 maj.

Kvalitetsredovisning för år 2006 beskriver mål- och resultatuppfyllelsen inom utvalda områden inom gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, kommunal vuxenutbildning, vuxenutbildning för utvecklingsstörda och svenska för invandrare under år 2006. Kvalitetsredovisningen utgör verksamheternas och kommunens pedagogiska bokslut.

Gymnasie- och vuxenutbildning i Eslöv

Organisation

Gymnasieskolan i Eslöv bestod under 2006 av två enheter, Bergagymnasiet och Salliusgymnasiet, som leddes av var sin rektor. Vuxenutbildningen utgjorde, och utgör, ett eget rektorsområde ledd av en rektor. Kvalificerad yrkesutbildning (ky) ingår också i Gymnasie- och Vuxenutbildning. Modersmålsundervisning och studiehandledning administreras av rektorn för modersmålsundervisningen, som lyder under Barn- och Familjeförvaltningen.

Vision

En central punkt i visionen för verksamheterna är vuxet lärande. Med det avses att eleverna och de studerande har stor del eget ansvar för resultatet, att de har reellt inflytande samt blir bemötta som vuxna. För att kunna ta ansvar och ha verkligt inflytande krävs att det finns reella valmöjligheter.

Övergripande bild av arbetet med kvalitetsredovisningen

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden fastställde vid sitt sammanträde i december 2005 vad som skall redovisas i kvalitetsredovisningen för 2006.

Gymnasieskolan

- betyg utfallet kurs A i engelska, matematik, svenska/svenska som andra språk, samhällskunskap samt idrott och hälsa,
- området normer och värden samt

- elevernas studieplaner.

Förutom de av nämnden beslutade områdena, redovisas även den genomsnittliga betygspoängen för elever som slutat gymnasieskolan under perioden 1997-2006, samt den s.k. genomströmningen och behörighet och övergång till högskola och universitet. Dessutom redovisas för gymnasieskolan studieresor, studiebesök och praktikutbyte utomlands.

Nämnden fattade även beslut om att jämförelser skulle göras mellan utfallet av de nationellt fastställda proven i engelska, matematik och svenska för skolår 9 för de elever som slutade grundskolan år 2003 och resultaten av de nationellt fastställda proven i samma ämnen för de elever som slutade gymnasieskolan vårterminen 2006. Någon jämförelse har inte genomförts. I Kvalitetsredovisning för år 2005 (sidan 3) konstaterades att sådana jämförelser är svåra att genomföra, eftersom elevgrupperna på grundskolan respektive gymnasieskolan på grund av val av annan gymnasieskola, omval, studieuppehåll etc. inte är identiska. Dessutom har resultaten i grundskolan inte sammanställts på ett sådant sätt att en jämförelse blir möjlig att genomföra.

Gymnasiesärskolan

Gymnasiesärskolan skall redovisa dels sina erfarenheter av det s.k. basåret, dels måluppfyllelsen i kärnämnen.

Modersmålsundervisningen

Antalet elever som deltagit i modersmålsundervisningen samt betyg utfallet skall redovisas.

Vuxenutbildningen

Den kommunala vuxenutbildningen skall redovisa och analysera studieavbrotten under år 2006 samt hur de studerandes plats i arbetslivet har förändrats som en följd av de gymnasiala utbildningarna. Vuxenutbildningen skall även redovisa i vilken grad de studerandes krav på utbildningsvägar har kunnat tillgodoses.

Vuxenutbildning för utvecklingsstörda (särsvux)

Verksamheten skall redovisa och analysera i vilken grad arbetsformer och arbetsätt utgår från elevernas och de studerandes erfarenheter och intressen. Dessutom skall verksamheten redovisa sitt arbete med att upprätta individuella studieplaner.

Svenska för invandrare (sfi)

Sfi-verksamheten skall redovisa antalet studerande, studieresultat, studieavbrott och kostnader under 2006.

Utvecklat kvalitetsarbete

Arbetet inom gymnasieskolan med kvalitetsredovisningen har genomgått en förändring. De resultat som lyfts fram i Kvalitetsredovisning för 2006, bl.a. betyg utfallet i några kärnämnen och arbetet med studieplanerna, har granskats och värderats av berörda inom gymnasieskolan.

Likabehandlingsplaner

Lag om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn, elever och studerande inom förskolan, förskoleklassen, förskoleklassen, grund-

skolan, grundsärskolan, gymnasieskolan, gymnasiesärskolan och vuxenutbildningen trädde i kraft den 1 april 2006 (SFS 2006:67). Lagen har till ändamål att främja barns, elevers och studerandes lika rättigheter samt att motverka diskriminering på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder. I lagen finns ett uttryckligt förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling. Förutom att lagen betingas av en strävan att förebygga och komma till rätta med diskriminering och annan kränkande behandling, är den ett led i genomförandet av tre EG-direktiv. Lagen föreskriver, att de verksamheter som lyder under skollagen skall upprätta s.k. likabehandlingsplaner. I planerna skall redovisas planerade åtgärder för att förhindra diskriminering och trakasserier. Arbetet med att upprätta likabehandlingsplaner för gymnasieskolan, gymnasiesärskolan, den kommunala vuxenutbildningen, utbildningen i svenska för invandrare samt vuxenutbildningen för utvecklingsstörda började i oktober 2006. Planerna kommer att fastställas under vårterminen 2007. Uppföljning och utvärdering av dem kommer att genomföras första gången under första kvartalet 2008. Utfallet av arbetet efter de principer och strategier som anges i likabehandlingsplanen skall redovisas i kvalitetsredovisningen.

Budget - ekonomi

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens omsättning för år 2006 uppgick till cirka 225 miljoner. Kommunbidraget svarade för 57 procent av finansieringen. De interkommunala ersättningarna uppgick till 27 procent och statsbidraget till 11 procent.

Personal

Årsarbetare

Vid höstterminens början 2006 var antalet årsarbetare 269 (kvalificerad yrkesutbildning inräknad). Detta är en ökning med 22 personer i jämförelse med motsvarande tidpunkt 2005. Skälet till ökningen är att kvalificerad yrkesutbildning, svenska för invandrare, uppdragsutbildningen och individuella programmet ökade i omfattning.

Personalomsättning och personalrekrytering

Personalen är engagerad och kompetent. Personalomsättningen var, och är, förhållandevis låg och personalförsörjningsläget bedöms vara gott. De lediga tjänster som annonserades inför läsårsstarten 2006 lockade många att söka och alla tjänster blev besatta med behöriga sökande, trots begränsad tillgång på lärare inom vissa karaktärsämnen. Det senare bidrar till att det är svårt att finna vikarier vid kortare, oförutsedda frånvaroperioder. För att möta och utjämna åldersstrukturen har förvaltningens olika verksamheter strävat efter att anställa yngre medarbetare.

Samarbete med lärarutbildningen

Eslövs kommun är s.k. partnerskola till lärarutbildningen vid Malmö högskola. Detta innebär bl.a. att kommunen årligen tar emot ett 50-tal nya lärarstuderande, som genomför den praktiska delen av sin utbildning inom förskola, förskoleklass, fritidshem, skola och vuxenutbildning. Den allmänna uppfattningen är att partnerskolesamarbetet bidrar till att underlätta rekryteringen av pedagoger.

3 GYMNASIESKOLAN

Enligt Läroplan för de frivilliga skolformerna skall gymnasieskolan med den obligatoriska skolan som grund fördjupa och utveckla elevernas kunskaper som förberedelse för yrkesverksamhet och studier vid universitet och högskolor m.m. och som förberedelse för vuxenlivet som samhällsmedborgare och ansvariga för sina egna liv (Lpf 94, sidan 7).

Övergripande bild av kvaliteten i gymnasieskolan i Eslöv

Eleverna ger gott betyg åt skolmiljön och stämningen inom gymnasieskolan. Kontakten mellan lärare och elever upplevs av merparten av eleverna som god. Det finns mycket som tyder på att det finns en tillit mellan lärare och elever.

Läsåret 2005-2006 fick 468 elever slutbetyg från gymnasieskolan, vilket är det högsta antalet sedan läsåret 1999-2000 då 489 elever fick slutbetyg. Den genomsnittliga betygspoängen uppgick till 13,6 poäng (20,0 är max), vilket är den näst högsta poängen under mätperioden som börjar 1997 (högst genomsnittlig betygspoäng nåddes läsåret 2003-2004 med 13,7 poäng). Andelen elever som fick slutbetyg efter fyra års gymnasiestudier uppgick vårterminen 2006 till 76,4 procent, vilket är 0,4 procentenheter högre än genomsnittet i riket. Andelen elever som var behöriga till universitet och högskola uppgick till 88 procent, vilket är det högsta värdet under den tioåriga mätperioden. Genomsnittet i riket var 89 procent. Av dem som fick slutbetyg 2005-2006 hade 30,3 procent utökat program och 3,8 procent hade reducerat program. Tack vare bredden i utbudet av nationella och specialutformade program har gymnasieskolan i Eslöv möjlighet att erbjuda lösningar för enskilda elevgrupper och enskilda elever, vilket bekräftas av eleverna. Flertalet elever uppger också, att de har goda möjligheter att få extra stöd.

Eleverna på det Individuella programmet (IV) har fr.o.m. läsåret 2006-2007 studier på heltid. Inom IV kommer att finnas elever som tämligen omgående kommer att bli behöriga för att gå över till ett nationellt program, men det kommer också att finnas elever som kommer att ha hela sin gymnasieutbildning inom IV.

Åttiofem elever inom gymnasieskolan har deltagit i modersmålsundervisningen med goda resultat som följd. Undervisning ges på elva språk. Behovet av studiehandledning för elever med annat modersmål än svenska behöver undersökas grundligare.

Utbildningsutbyte med andra länder och kulturer, praktik i andra länder och studieresor kommer både elever (och även personal) på de studieinriktade och yrkesinriktade programmen till del.

Hanteringen och användningen av de individuella studieplanerna kommer att ses över.

Det stora flertalet elever vill vara med och påverka ”vad som händer” i gymnasieskolan. Områden som av eleverna anges vara viktiga och där de vill vara med och påverka är vad de skall lära sig, hur de skall arbeta, hur schemat skall se ut samt omfattningen av läxor och prov. Drygt 40 procent av eleverna uppger, att

de får vara med att påverka hur de skall arbeta, medan drygt 30 procent uppger att de får vara med och bestämma vad de skall lära sig.

Betydligt fler killar än tjejer upplever att det motsatta könet får bättre möjligheter i skolan. Tjejerna känner sig i allmänhet rättvist behandlade och anser att de får samma möjligheter som killarna.

Närmare varannan elev upplever att skolans personal tar sitt ansvar när någon blivit utsatt för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling, men samtidigt upplever två av tio motsatsen. Problemen med främlingsfientlighet upplevs som störst bland killarna. Närmare tre av tio killar anger, att det stämmer mycket eller ganska väl att främlingsfientlighet är ett problem i skolan. Andelen tjejer som instämmer i samma påstående är färre, två av tio.

Mer än varannan elev har ogiltig frånvaro någon gång per termin. Var fjärde elev skolkar någon gång per termin, var femte någon gång i månaden och var tionde flera gånger i månaden eller oftare.

Personalen är engagerad och kompetent. Personalomsättningen var, och är, förhållandevis låg och personalförsörjningsläget bedöms vara gott, bl.a. beroende på samarbetet med Lärarutbildningen i Malmö och, framför allt, gymnasieskolans goda rykte.

Förutsättningar

14 nationella program

Gymnasieskolan i Eslöv har fjorton nationella program. Utöver dessa finns två specialutformade program. Det finns också ett antal specialiseringar och inriktningar, exempelvis regionalt bordtennisgymnasium och handbollsgymnasium, lokalt fotbollsgymnasium, musikspecialisering på Naturvetenskapsprogrammet och Samhällsvetenskapsprogrammet, samt internationell profil och medieprofil på Samhällsvetenskapsprogrammet.

Följande program finns: Barn- & fritidsprogrammet (85 elever år 2006), Specialutformat barn- & fritidsprogram (122), Byggprogrammet (117), Elprogrammet (64), Estetiska programmet (45), Fordonsprogrammet (96), Handels- och administrationsprogrammet (154), Hantverksprogrammet (19), Hotell- & restaurangprogrammet (137), Industriprogrammet (41), Individuella programmet (IV) och Individuellt integrerat program (IVIK) (106), Livsmedelsprogrammet (41), Naturvetenskapsprogrammet (152), Omvårdnadsprogrammet (111) Samhällsvetenskapsprogrammet (314), Teknikprogrammet (80) och Specialutformat teknikprogram (71).

Elever i gymnasieskolan i Eslöv

Gymnasieskolan i Eslöv tar i huvudsak mot elever som är folkbokförda i de tre mellanskaniska kommunerna Eslöv, Höör och Hörby. Eslöv har samverkansavtal med Höör och Hörby. Höör har även samverkansavtal med Hässleholm och Hörby med Skåne Nordost.

Läsåret 2005-2006 fanns det cirka 1750 elever inom gymnasieskolan; höstterminen 2006 uppgick antalet elever till drygt 1780. Drygt 60 procent av Eslövs-

eleverna och strax under 50 procent av eleverna från Höör respektive Hörby valde gymnasieskolan i Eslöv.

Elever hos andra utbildningsanordnare

Antalet Eslövsungdomar som går i andra kommuners gymnasieskolor eller fristående gymnasieskolor har under perioden 2003-2006 ökat i takt med att årskullarna blivit större. Andelen elever som går i fristående gymnasieskolor har ökat, medan andelen som går till kommunala gymnasieskolor har minskat. Antalet elever som går till kommunala gymnasieskolor har varit ungefär lika många varje läsår under perioden 2003-2006, medan antalet som går till fristående gymnasieskolor har ökat. Antalet elever i kommunala gymnasieskolor har legat runt 160 elever varje läsår, medan antalet elever i fristående kommunala gymnasieskolor har ökat från drygt 60 elever vårterminen 2003 till närmare 150 höstterminen 2006.

Genomsnittskostnaden per elev i Eslöv har ökat

Genomsnittskostnaden per elev i Eslöv har ökat med 7 800 kronor sedan år 2003. År 2003 uppgick genomsnittskostnaden till 69 200 kronor och år 2006 till 77 000. Det är framför allt under 2006 som genomsnittskostnaden har ökat. Detta beror på att antalet elever blev lägre än förväntat, och att det inte var möjligt att justera organisationen i så stor grad att det gick att minska kostnaderna.

Genomsnittskostnaden per elev i andra gymnasieskolor

Genomsnittskostnaden sjönk fram t.o.m. 2005 i alla skolformer utanför Eslöv där Eslövsungdomar har funnits, men ökade i gengäld något under 2006. Eslövs kostnader för elever i fristående gymnasieskolor är lägre än kostnaden för elever i kommunala gymnasieskolor. Detta beror på att gymnasieskolans i Eslöv kostnader är låga relativt sett och att bidragen till de fristående gymnasieskolorna bestäms av hemkommunens budgeterade kostnader. När det gäller andra kommunala gymnasieskolor väljer Eslövseleverna gymnasieprogram som är dyra, t.ex. naturbruksprogrammet. Genomsnittskostanden per elev per läsår i kommunala gymnasieskolor har under perioden 2003-2006 legat mellan 100 000 och 110 000 kronor. Kostnaden för elever i fristående gymnasieskolor har sjunkit från strax under 100 000 kronor till strax under 90 000 per elev.

Organisationsöversyn under 2006 med fortsättning 2007

Under 2006 har en översyn av gymnasieskolans organisation genomförts. Denna inbegrep bl.a. skolledningsorganisationen och programfördelningen. Översynen har resulterat i en organisationsförändring som kommer att gälla fr.o.m. höstterminen 2007. Den innebär bl.a. att gymnasieprogrammen kommer att fördelas på sju rektorer som får ett uttalat programansvar.

LUPP-undersökning

Faktaunderlag till denna kvalitetsredovisning har bl.a. hämtats från den s.k. LUPP-undersökning¹ (Lokal uppföljning av ungdomspolitiken) som genomfördes

---

¹ LUPP är en enkätundersökning som riktar sig till Sveriges kommuner för uppföljning och utveckling av den kommunala ungdomspolitiken. Enkäten har tagits fram av Ungdomsstyrelsen på uppdrag av regeringen som ett verktyg för att följa upp de nationella målen för den svenska nationella ungdomspolitiken. Undersökningen är anpassad för tre olika målgrupper, nämligen skolår 7-9, gymnasiet och unga vuxna i åldern 19-25 år. Undersökningen fokuserar på ett flertal

vid gymnasieskolan under höstterminen 2006. De fakta som hämtats ur undersökningen redovisas utan någon högra grad av diskussion eller problematisering. Däremot har Gymnasie- och Vuxenutbildning föranstaltat om fördjupad uppföljning och utvärdering av utfallet av undersökningen.

Enkäten genomfördes i skolår 8 i grundskolan, gymnasiets årskurs 2 samt med ungdomar i åldern 21-22 år. 432 elever i gymnasieskolan besvarade enkäten, vilket gav en svarsprocent på cirka 70 procent. Fördelningen mellan könen är överlag jämn. Ett flertal elever vid gymnasieskolan i Eslöv är folkbokförda i andra kom-muner, huvudsakligen i Höör och Hörby. Dessa sorterades inte ut i samband med genomförandet av enkäten. I analysen, med undantag av avsnittet Eslövs Unga om skolan, behandlades endast de ungdomar som vid tidpunkten för genomförandet av LUPP var folkbokförda i Eslövs kommun.

Intensifierad marknadsföring

I takt med ökad konkurrens från andra utbildningsanordnare, har gymnasieskolan i Eslöv skärpt och utökat sina marknadsföringsinsatser bl.a. med hjälp av s.k. gymnasieambassadörer. Ambassadörerna är lärare som företräder gymnasieskolan i Eslöv i allmänhet och sina respektive program i synnerhet. De gör detta i samband med olika marknadsföringsaktiviteter som Öppet hus och utbildningsmässor, men framför allt när det gäller information till eleverna i grundskolorna i Eslövs, Höör och Hörby. Vid en del av dessa tillfällen har även elever från de olika programmen medverkat.

Utvecklingsarbete – teknik- och vårdcollege

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden fattade vid sitt sammanträde i februari 2006 beslut om att inrätta s.k. teknikcollege fr.o.m. läsåret 2007-2008 och vårdcollege fr.o.m. läsåret 2008-2009. Tanken bakom teknik- och vårdcollege är att gymnasieskolan skall erbjuda tekniska och vårdinriktade utbildningar av hög klass genom nära koppling till regionala företag och vårdinrättningar. Utbildningarna är tänkta att ge eleven en nära koppling mellan teori och praktik samt möjlighet till praktik och arbete efter genomförd utbildning.

RESULTAT, BETYG, BETYGSSÄTTNING OCH STÖD

Enligt beslut av Gymnasie- och Vuxenutbildningsnämnden skall betygsutfallet i A-kurserna i engelska, idrott och hälsa, matematik, samhällskunskap, svenska och svenska som andraspråk läsåret 2005-2006 redovisas och analyseras. Texterna i kvalitetsredovisningen bygger på undervisande lärares bedömningar och värderingar. Deras reflektioner har huvudsakligen samlats under tre rubriker för varje ämne: Lärarnas bedömning av betygsutfallet, Betyg och bedömning samt Åtgärder för att stödja elever som behöver hjälp.

Nämnden fattade även beslut om att jämförelser skulle göras mellan utfallet av de nationellt fastställda målen i engelska, matematik och svenska för skolår 9 för de elever som slutade grundskolan år 2003 och resultaten av de nationellt fastställda proven i samma ämnen för de elever som slutade gymnasieskolan vårterminen 2006 i den mån det var möjligt. Någon sådan jämförelse har inte genomförts (för mer information, se sidan 2).

Förutom de av nämnden beslutade områdena, redovisas även den genomsnittliga betygspoängen för elever som slutat gymnasieskolan under perioden 1997-2006, den s.k. genomströmningen och behörighet och övergång till högskola och universitet.

Genomsnittlig betygspoäng

Den genomsnittliga betygspoängen när det gäller slutbetyg för Eslövs gymnasieelever har legat under den genomsnittliga nivån för riket under hela mätperioden (1997-2006). Å andra sidan har den genomsnittliga betygspoängen för gymnasieeleverna i Eslöv ökat under perioden med undantag av 2005. Den genomsnittliga betygspoängen för riket har legat på samma nivå sedan 2004, medan nivåerna för Eslövs del varierat. De har dock kretsat kring nivåer i närheten av 13,5 poäng sedan 2002 med största avvikelsen 2004. Högsta genomsnittliga betygspoäng som går att uppnå är 20,0.

Tabell 2.1 Genomsnittlig betygspoäng 1997-2006

	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006
Eslöv	11,8	12,7	13,0	12,7	13,2	13,4	13,5	13,7	13,4	13,6
Riket	12,6	12,9	13,3	13,3	13,7	13,8	14,0	14,1	14,1	14,1
Skillnad	- 0,8	- 0,2	- 0,3	- 0,6	- 0,5	- 0,4	-0,5	-0,4	- 0,7	-0,5

Källa: Skolverket. SIRIS 2006-04-03

Genomströmning – fyra år i gymnasieskolan²

I tabellen nedan redovisas andelen elever i gymnasieskolan i Eslöv och i riket som fått slutbetyg fyra år efter gymnasiestarten. Uppgifter om genomströmning finns fr.o.m. vårterminen 1999. Fram t.o.m. vårterminen 2004 var andelen elever från gymnasieskolan i Eslöv som fått slutbetyg efter fyra år efter påbörjade gymnasiestudier högre än genomsnittet i riket. Den positiva trend som rått bröts 2005, då andelen elever med slutbetyg för första gången var lägre än genomsnittet i riket. Resultat från 2006 visar att andelen elever från gymnasieskolan i Eslöv som fick slutbetyg var 1,6 procentenheter högre än året tidigare, 76,4 procent mot 74,8. Genomströmningen för Eslövs del var åter högre än genomsnittet.

Andelen (%) elever som fått slutbetyg efter 4 års gymnasiestudier vårterminerna 1999 – 2006

	Vt 1999	Vt 2000	Vt 2001	Vt 2002	Vt 2003	Vt 2004	Vt 2005	Vt 2006
Start	1995	1996	1997	1998	1999	2000	2001	2002
Eslöv	81,6	77,2	84,5	74,7	75,5	78,3	74,8	76,4
Riket	75,7	73,4	73,4	72,5	73,4	75,0	76,0	76,0
Skillnad	5,9	3,8	11,1	2,2	2,1	3,3	- 1,2	0,4

Källa: Skolverket. SIRIS. 2007-03-28

Behörighet och övergång till högskola och universitet

² Alla gymnasieprogram, med undantag av det individuella programmet, är treåriga. Det innebär att en elev normalt sett skall ha fått slutbetyg efter tre år. För att få slutbetyg krävs att eleven har fått betyg i alla de 30-35 kurser som normalt ingår i elevens studieplan. Ibland kan det ta längre tid än tre år för att få ett slutbetyg. Det gäller t.ex. elever som bytt till ett annat program eller för de elever som gjort studieuppehåll, t.ex. på grund av utlandsstudier, eller att ett eller flera kursbetyg kan saknas. De vanligaste anledningarna till att betyg inte har kunnat sättas är att frånvaron varit för hög, projektarbetet inte har blivit godkänt i tid eller att eleven har lämnat gymnasieskolan i förtid.

Enligt Utbildningsplan för gymnasieskolan och vuxenutbildningen i Eslöv skall andelen elever som går vidare till högskolestudier öka (Utbplan, sidan 5).

Andelen elever från gymnasieskolan i Eslöv som uppnått behörighet till högskola och universitet har legat under riksgenomsnittet under hela mätperioden (1997-2006).

Andelen (%) behöriga till högskola 1997-2006

	Vt 1997	Vt 1998	Vt 1999	Vt 2000	Vt 2001	Vt 2002	Vt 2003	Vt 2004	Vt 2005	Vt 2006
Eslöv	71,1	81,9	82,7	74,8	80,3	84,4	84,0	87,1	85,8	88
Riket	81,8	83,3	83,5	80,3	84,6	85,7	89,2	89,4	88,9	89
Skillnad	- 10,7	- 1,4	- 0,8	- 5,5	- 4,3	- 1,3	- 5,2	- 2,3	- 3,1	- 1,0

Källor: Skolverket. SIRIS 2007-01-03

Åttioåtta (88) procent av eleverna uppnådde behörighet vårterminen 2006. Detta resultat för Eslöv är det högsta hittills under mätperioden, men ligger trots detta fortfarande under riksgenomsnittet. Skillnaden är samtidigt den näst lägsta under mätperioden, en procentenhet. Noterbart är, att medan genomsnittet för riket legat runt 89 procent de fyra senaste mättilfällena, har andelen elever från gymnasieskolan i Eslöv som uppnått behörighet i princip ökat – med undantag av 2005 - och närmast sig riksgenomsnittet.

Övergång till högskola och universitet

Högskoleverket har redovisat uppgifter om övergången till högskola och universitet för de elever som slutade gymnasieskolan vårterminen 2003³. 410 elever avslutade en gymnasieutbildning i Eslöv med slutbetyg. Av dessa var 213 män och 197 kvinnor. Den faktiska övergången till högskola och universitet när det gäller eleverna från gymnasieskolan i Eslöv uppgick till 47 procent (193 studerande). Drygt hälften av kvinnorna, 58 procent eller 114 stycken, påbörjade högskole- eller universitetsstudier mot 37 procent eller 79 män. Även i riket som helhet var det fler kvinnor än män som påbörjade högre studier, 49 procent av kvinnorna mot 38 procent av männen.

Engelska kurs A vårterminen 2006

Av de elever som fick betyg i Engelska kurs A vårterminen 2006 fick 59 elever (13,3 procent) Icke godkänt, 168 elever (37,8 procent) fick Godkänt, 154 elever (34,7 procent) fick Väl godkänt och 63 elever (14,2 procent) fick Mycket väl godkänt. Totalt sattes betyg för 444 elever. Som jämförelse kan nämnas, att vårterminen 2005 fick 14 procent av eleverna Icke godkänt.

Fördelning av betyg, Engelska kurs A, vårterminen 2006

Ämne	IG	%	G	%	VG	%	MVG	%	Totalt
EnA	59	13,3	168	37,8	154	34,7	63	14,2	444

Källor: Betygsstatistik, Berga och Sallius

³ Stor variation i övergång från gymnasieskola till högskola. Högskoleverket 2006.

Engelsklärarnas bedömning av betygsutfallet

Engelsklärarna bedömer, att utfallet är rimligt och förväntat. Anmärkningsvärt är, att det är ungefär lika många elever i spannet Icke godkänt-Godkänt (227) som i spannet Väl godkänt-Mycket väl godkänt (217). Lärarna konstaterar också, att det finns en hög andel elever med de två högsta betygen. Detta förklaras med att eleverna på de studieförberedande programmen utgör en stor del, och att dessa kommer att läsa engelska B. Som kontrast till de studieförberedande programmen står de yrkesförberedande programmen, där det ofta är större skillnad mellan elevernas förkunskaper å ena sidan och de krav och mål som A-kursen i engelska å andra sidan ställer. Dessa skillnader medför att undervisningen läggs upp och genomförs på helt olika sätt inom de olika programmen. Individualisering blir ett viktigt inslag.

Bedömning och betygskriterier

De nationella proven är till stor hjälp vid bedömningen av elevernas kunskaper och prestationer. Betygskriterierna används inte bara vid betygssättningen vid kursens slut utan även kontinuerligt under kursens gång. På så vis glöms inte några delmoment eller delmål bort.

För att få en likvärdig bedömning av elevernas prestationer och kunskapsutveckling har alla yrkesförberedande program ett gemensamt prov på vårterminen i årskurs 1. För de studieförberedande programmen genomförs ett gemensamt prov på höstterminen i årskurs 1. Sedan tillkommer även prov i andra former än skriftliga, eftersom de fyra färdigheterna reading – writing – speaking – listening tas upp i bedömningen vid de nationella proven som avslutar kurs A. Prov förekommer även i form av muntliga redovisningar och gruppsamtal. Skriftliga redovisningar förekommer i form av brev, recensioner, loggbok etc. Eleverna exponeras för olika typer av läsförståelse genom t.ex. romaner, tidningsartiklar och faktatexter som redovisas både muntligt och skriftligt.

Åtgärder för att stödja elever som behöver hjälp

Det finns specialpedagoger att få hjälp av under lektionstid eller som extra stöd utöver ordinarie lektion. Vid behov, och om utrymme finns, kan eleverna även få stöd efter kursens slut. Eleverna informeras vid betygssamtal varje termin om hur de ligger till och de informeras också om vad som krävs för att uppnå de olika betygsstegen. I det dagliga arbetet diskuteras också vad eleverna måste göra för att nå de uppsatta målen. Antalet elever i klassen eller gruppen påverkar också lärarens möjligheter att hjälpa de elever som behöver stöd. I grupper som har över 30 elever minskar dessa möjligheter, menar lärarna.

Enligt lärarna lägger schemat ibland hinder i vägen för ytterligare individualisering. Det gäller t.ex. elever som läst klart A-kursen snabbt och som egentligen skulle kunna beredas möjlighet att börja på B-kursen tidigare.

Idrott och hälsa kurs A vårterminen 2006

Av de elever som fick betyg i Idrott och hälsa kurs A vårterminen 2006 fick 25 elever (6,0 procent) Icke godkänt, 139 elever (33,3 procent) fick Godkänt, 184 elever (44,0 procent) fick Väl godkänt och 70 elever (16,7 procent) fick Mycket väl godkänt. Totalt sattes betyg för 418 elever. Vårterminen 2005 fick 4 procent av eleverna Icke godkänt.

Fördelning av betyg, kärnämnen kurs A, vårterminen 2006

Ämne	IG	%	G	%	VG	%	MVG	%	Totalt
IdhA	25	6,0	139	33,3	184	44,0	70	16,7	418

Källor: Betygsstatistik, Berga och Sallius

Idrottslärarnas bedömning av betygsutfallet

Resultaten i ämnet Idrott och hälsa ligger aningen under riksgenomsnittet, men merparten av eleverna anser, att de har fått rätt slutbetyg.

Betygskriterierna

Idrottslärarna för regelbundna diskussioner om betygskriterierna för att betygs-sättningen skall bli likvärdig. Dessa diskussioner har t.ex. handlat om vad betyget Godkänt skall stå för. Spannet från ett ”dåligt” G till ett ”bra” G kan ibland bli stort. Även kriterierna för Väl godkänt och Mycket väl godkänt har diskuterats för att undvika betygsinflation. Eleverna har i många år varit med i processen att tolka betygskriterierna. Eleverna får på ett tidigt stadium i kursen inblick i kursupplägget och betygsbedömningen. Många elever upplever detta som positivt, eftersom de vet vad som förväntas av dem och vilka krav de kan ställa.

Icke godkänt eller inget betyg

Idrottslärarna kan konstatera, att skolket från idrottsundervisningen har ökat från mitten av 1990-talet, något som har påverkat betygsutfallet. Under de senaste läs-åren har andelen elever som antingen inte fått något betyg eller som fått Icke godkänt uppgått till cirka 10 procent vid gymnasieskolan i Eslöv. Enligt idrottslärarna är detta långt under vad många andra gymnasieskolor redovisar. När det är så illa att en elev inte får något betyg, beror det på att det inte finns något underlag för att kunna göra en bedömning. Alla idrottslärare har utvecklingsamtal med varje elev en gång per termin.

Hälsoaspekten

Idrottslärarna kan konstatera, att många elever, även de som uteblivit från undervisningen under sin tid i grundskolan, får en positiv inställning till idrottsämnet när och om hälsoprofilen inom ämnet ges större utrymme. Mycket pekar på att hälsobegreppet kommer att få en ännu mer central plats inom ämnet i framtiden.

Åtgärder för att stödja elever som behöver hjälp

För de elever som riskerar att inte få betyg erbjuds extra lektioner en eftermiddag varje vecka. Denna möjlighet utnyttjas av mellan 30 och 40 elever varje läsår. Elever som uteblir från undervisningen uppmärksammas genom att berörd idrottslärare tar kontakt med klassföreståndaren. Kontakt tas även med föräldrar till elever som inte är myndiga. Utvecklingsamtal genomförs en gång per termin.

Elever med handikapp är ett naturligt inslag i idrottsundervisningen. Det kan handla om elever med synfel, cp-skada eller kroppsliga funktionsstörningar. Undervisningen för dessa elever individualiseras när så krävs.

Ibland uppstår behov av att låta vissa elever gå igenom utbildningen snabbare än normalt. Det kan t.ex. handla om elever som under en viss tid kommer att genomföra delar av utbildningen på annan ort. Lösningen har då varit att låta dessa ele-

ver få dubbla antalet lektioner under ett läsår. I de fall som varit aktuella, har denna lösning fungerat bra.

Idrottsämnet och skolans marknadsföring

Gymnasieskolan i Eslöv är unik i många avseenden när det gäller tillgång till miljöer för undervisning i idrott och hälsa. Förutsättningarna för att bedriva ämnet är mycket goda. Det är få skolor i landet som kan visa upp samma koncentration av idrottsmiljöer inom skolområdet som gymnasieskolan i Eslöv. I den ökande konkurrensen med de fristående skolorna och kommande begränsade, fria sökningar till gymnasieskolan, borde tillgången till idrottsanläggningarna utgöra en konkurrensfördel för Eslöv. Det går att intensifiera marknadsföringen när det gäller skolans förutsättningar för satsning på idrott och hälsa under elevernas gymnasieår.

Matematik kurs A vårterminen 2006

Av de elever som fick betyg i matematik A vårterminen 2006 fick 56 elever (9,7 procent) Icke godkänt, 248 elever (43,1 procent) fick Godkänt, 140 elever (24,3 procent) fick Väl godkänt och 129 elever (22,4 procent) fick Mycket väl godkänt. Totalt sattes betyg för 575 elever (tabell 2.5). Vårterminen 2005 fick 20 procent av eleverna Icke godkänt.

Tabell 2.5 Fördelning av betyg, Matematik kurs A, vårterminen 2006

Ämne	IG	%	G	%	VG	%	MVG	%	Totalt
MaA	56	9,7	248	43,1	140	24,3	129	22,4	575

Källor: Betygsstatistik, Berga och Sallius

Matematiklärarnas bedömning av betygsutfallet

Matematiklärarna anser, att ingen kan vara nöjd med ett resultat där elever efter avslutad utbildning inte får Godkänt.

Bedömning och betygskriterier

Matematiklärarna använder sig av gemensamma delprov för att göra så likvärdig bedömning som möjligt av elevernas kunskapsnivåer och kunskapsutveckling.

Matematiklärarna anser, att betygsnivåerna i kursplanerna är vaga. För att råda bot på detta har de gjort en egen lokal beskrivning där de konkretiserar målen grundad på betygskriterierna och på den mångåriga erfarenhet de har. De nationella proven fungerar också som riksligare för hur betygskriterierna skall tolkas. Bland de svårigheter matematiklärarna har fått att bemästra är elever som går på det individuella programmet men läser något eller några ämnen på ett nationellt program (s.k. PRIV-elever). Detta har gjort att arbetet måste bedrivas på flera olika nivåer i samma klass.

Åtgärder för att stödja elever som behöver hjälp

Så långt det är möjligt nivågrupperas eleverna för att motverka en allt större heterogenitet. Enligt matematiklärarna är erfarenheterna av nivågrupperingen mycket goda och den är uppskattad av eleverna. Elever som riskerar att inte få Godkänt kan få hjälp med läxläsning, uppdelning av A-kursen i delmoment samt stöd och hjälp av engagerade och kompetenta lärare. Elever som fått Icke godkänt erbjuds s.k. sommarskola och därefter prövning. Elever på de yrkesinriktade programmen

erbjuds repetitionskurs under terminstid. Specialpedagoger finns att tillgå, men i begränsad omfattning.

En del lärarresurs i A-kursen, har avsatts för att stödja elever som önskar läsa A-kursen på kortare tid än "normalt". Dessa elever kan sedan fortsätta med B-kursen, men även då belastas A-kursens resurser.

Samhällskunskap kurs A vårterminen 2006

Av de elever som fick betyg i samhällskunskap kurs A vårterminen 2006 fick 49 elever (17,7 procent) Icke godkänt, 125 elever (45,1 procent) fick Godkänt, 72 elever (26,0 procent) fick Väl godkänt och 31 elever (11,2 procent) fick Mycket väl godkänt. Totalt sattes betyg för 277 elever. Vårterminen 2005 fick 17 procent av eleverna Icke godkänt.

Fördelning av betyg, Samhällskunskap kurs A, vårterminen 2006

Ämne	IG	%	G	%	VG	%	MVG	%	Totalt
Sh A	49	17,7	125	45,1	72	26,0	31	11,2	277

Källor: Betygsstatistik, Berga och Sallius

Lärarnas bedömning av betygsutfallet

A-kursen i samhällskunskap läses av samtliga elever och ämnet upplevs som "svårt" av en del av eleverna, samtidigt som lärarna i samhällskunskap konstaterar att "vi lärare i samhällskunskap har ett ansvar för att så många som möjligt skall bli intresserade av ämnet och få godkända betyg".

Lärarna menar, att betygsutfallet verkar rimligt bl.a. beroende på att det i stort överensstämmer med betygsutfallet i A-kursen i svenska. Samhällskunskap kräver god läsförståelse, så sambandet mellan betygen i de bägge kurserna verkar rimligt, även om antalet elever som fått Icke godkänt bedöms vara väl högt. Det kan finnas många förklaringar till detta. På grundskolan har många elever mött ämnet som en del i ett SO-block. Förkunskaperna kan påverkas om ämnet läses som ett ämne för sig eller om det ingår i ett större block, menar lärarna. Eftersom det krävs Godkänt i engelska, matematik och svenska för att komma in på ett nationellt program, prioriteras förmodligen dessa tre ämnen framför andra i grundskolan med olika former av stödundervisning.

Betyg och bedömning

Samhällskunskapslärarna kommer under våren att diskutera läroplan, kursplaner och betygskriterier och jämföra kraven i dessa med de krav, som de som samhällskunskapslärare ställer på eleverna.

Åtgärder för att stödja elever som behöver hjälp

Elever som riskerar att få Icke godkänt erbjuds bl.a. att göra omprov. Stöd finns att få hos specialpedagogerna, men det är förmodligen inte så många elever som utnyttjar detta, tror lärarna. Möjlighet till s.k. sommarskola och nivågruppering finns inte i samhällskunskap.

Svenska kurs A vårterminen 2006

Av de elever som fick betyg i svenska A vårterminen 2006 fick 73 elever (14,5 procent) Icke godkänt, 230 elever (45,5 procent) fick Godkänt, 169 elever (33,5

procent) fick Väl godkänt och 33 elever (6,5 procent) fick Mycket väl godkänt. Totalt sattes betyg för 505 elever. Vårterminen 2005 fick 10 procent av eleverna Icke godkänt.

Fördelning av betyg, Svenska kurs A, vårterminen 2006

Ämne	IG	%	G	%	VG	%	MVG	%	Totalt
SvA	73	14,5	230	45,5	169	33,5	33	6,5	505

Källor: Betygsstatistik, Berga och Sallius

Svensklärarnas bedömning av betygsutfallet

Svensklärarna är bekymrade över den höga andelen elever som fick Icke godkänt samt att så få elever fick Mycket väl godkänt. De är inte nöjda med utfallet, men de kommer, precis som tidigare, att arbeta kontinuerligt för att förbättra studieresultaten och då med de enskilda eleverna i centrum, så att de får det stöd de behöver för att lyckas i sina studier. Men, precis som vid övriga studier, krävs att eleverna är motiverade för vad de skall göra och att de känner till vilka förväntningarna på dem är.

Bedömning och betygskriterier

Vid betygssättningen utgår lärarna från betygskriterierna för kursen. Lärarna för regelbundna diskussioner om betygskriterierna för att betygssättningen skall bli likvärdig. Som underlag används bl.a. ett gemensamt slutprov i A-kursen. Det mäter språkriktighet, språkfärdighet samt läs- och tolkningsförmåga. Svensklärarna hjälps åt med att sammanställa provet. Vid bedömningen använder man sig av medbedömare. Utfallet på det gemensamma provet kommer i fortsättningen att sammanställas för att jämföras med kursbetyget. Hjälps vid diskussionerna om betygssättning finns också i form av exempel på olika skrivna alster med varierande betyg från Skolverket. Även om dessa texter gäller B-kursen i svenska, ger de en hyfsat god fingervisning om vilka förväntningar som kan ställas på elevernas prestationer när det gäller A-kursen.

Åtgärder för att stödja elever som behöver hjälp

Den enskilde läraren ger kontinuerligt stöd åt de elever som har svårigheter. Utgångspunkt tas i varje elevs individuella förutsättningar och förkunskaper. I de fall där det är nödvändigt samarbetar svensklärarna med skolans specialpedagoger. Tillsammans med eleven kartläggs problemen och omfattningen och arten av stödet diskuteras och bestäms. Detta stöd kan omfatta allt från att få texter inlästa på band till råd och anvisningar när det gäller att lösa uppgifter. Processororienterad skrivning⁴ nämns som ett exempel för att utveckla elevernas skrivförmåga. Ett flertal underökningar visar, att denna är en framgångsrik metod för att öka den skriftliga och språkliga förmågan hos elever i allmänhet, men för skrivovana elever och elever med särskilda behov i synnerhet.

Vid överlämningen från grundskolan brukar i regel de elever fångas upp som är i behov av stöd.

---

⁴ Processororienterad skrivning handlar om att skriva för att lära sig och inte om att lära sig att skriva. Skrivandet ses som en process där hela processen bedöms och inte bara slutprodukten. Processororienterad skrivning är elevcentrerad, inte lärarcentrerad.

Duktiga elever kan med introduktionshjälp klara mycket på egen hand. De kan få extra uppgifter att lösa eller tips om böcker att läsa. Det finns en ambition hos lärarna att ytterligare fokusera på denna grupp elever.

Svenska som andraspråk kurs A vårterminen 2006

Elever med ett annat modersmål än svenska har rätt att läsa svenska som andraspråk som ämne. Målet för detta ämne är att hjälpa eleverna att utveckla språket både som vardagligt kommunikationsmedel och som ett medel att tillägna sig kunskaper i skolans ämnesundervisning. Målnivåer och kunskapskrav i svenska som andraspråk är likvärdiga med de mål och kunskapskrav som finns för ämnet svenska, skillnaderna ämnena emellan rör framför allt första- respektive andraspråksinläring. Ämnet svenska som andraspråk ger motsvarande behörighet som ämnet svenska som modersmål, när elever söker till fortsatta studier t.ex. universitet och högskola.

Betygsutfallet Svenska som andraspråk kurs A

Av de elever som fick betyg i svenska som andraspråk kurs A vårterminen 2006 fick två elever (9,1 procent) Icke godkänt, 16 elever (72,7 procent) fick Godkänt, tre elever (13,6 procent) fick Väl godkänt och en elev (4,5 procent) fick Mycket väl godkänt. Totalt sattes betyg för 22 elever. Vårterminen 2005 fick inga elever Icke godkänt.

Fördelning av betyg, Svenska som andraspråk kurs A, vårterminen 2006

Ämne	IG	%	G	%	VG	%	MVG	%	Totalt
Sv2 A	2	9,1	16	72,7	3	13,6	1	4,5	22

Källor: Betygsstatistik, Berga och Sallius

Lärarnas bedömning av betygsutfallet

Lärarna i svenska som andraspråk anser, att betygsutfallet är tillfredsställande med tanke på att 20 av 22 elever har fått minst betyget Godkänt. Som skäl till de goda resultaten pekar lärarna på att eleverna har möjlighet att läsa ämnet i två år samt att möjligheterna till individualisering är stora. Frågan är, varför inte fler elever nådde upp till Väl godkänt respektive Mycket väl godkänt. Ett svar skulle kunna vara, att elever, som bedömer att de har förutsättningar att få något av de högre betygen, väljer svenska framför svenska som andraspråk, eftersom det finns en skillnad i status mellan de två ämnena. Det råder en uppfattning bland eleverna, menar lärarna, att det är svårare att få ett arbete om man har ett slutbetyg med svenska som andraspråk än om man har slutbetyg i svenska. Snabbläsande elever börjar kanske med svenska som andraspråk, men går efter ett tag oftast över till svenska.

Bedömning och betygskriterier

Eleverna får kursplanen i samband med skolstarten, då lärarna tillsammans med eleverna går igenom innehållet och kraven i den.

Eftersom språket är både mål och medel prövas elevernas kunskapsnivåer och kunskapsutveckling på en rad olika sätt. Redovisningar och prov blir därför av många olika slag: glosprov, hör- och läsförståelsetest, muntliga föredrag och prov som berör rena fakta. Att skriva egna texter blir den redovisningsform där eleverna kan visa upp bredden och djupet i grammatiken och ordförrådet. I slutet

av årskurs 1 genomförs ett lokalt utformat prov på A-kursen, där medbedömning tillämpas.

Ett problem som lärare och elever har att brottas med, är att för elever som går på de yrkesinriktade programmen, så får inte eleverna alla sina timmar i svenska som andraspråk under årskurs 1 på grund av den arbetsplatsförlagda utbildningen (APU). Detta medför, att de måste fortsätta med A-kursen under årskurs 2.

Åtgärder för att stödja elever som behöver hjälp

När det gäller elever som riskerar att få Icke godkänt, så har olika temporära insatser och lösningar tillämpats beroende på vilket program eleven har gått. Så t.ex. har Industriprogrammet årskurs 3 en specialpedagog som följer klassen på alla lektioner och de elever som har svenska som andraspråk har honom med sig på dessa lektioner. Omvårdnadsprogrammet årskurs 1 har en annan uppläggning på sin praktikperiod än övriga program som medför att de förlorar lektioner. De har därför fått en extra lektion per vecka för täcka upp bortfallet. En del av dessa elever kommer från IVIK (introduktionskurs för invandrare) och har stort behov av stöd för att nå Godkänt.

Elever, som läser svenska som andraspråk, uppvisar lika stora skillnader i läs- och skrivfärdighet och förståelse som andra elever i andra ämnen. Detta innebär, att det är viktigt att specialpedagog finns tillgänglig för de elever som har dyslexi t.ex. Ett sådant stöd från specialpedagogerna har inte gått att realisera ännu.

Förslag till åtgärd

Lärarna i svenska som andraspråk önskar samordning med de lärare som undervisar i samma ämne i grundskolan, bl.a. för att kunna göra en noggrannare uppföljning av eleverna. Lärarna i svenska som andraspråk önskar, att det skall finnas tillgång till specialpedagog och resurser avsatta för stöd för elever som kommer från IVIK och för de elever som genom sin arbetsplatsförlagda utbildning går miste om undervisningstid.

Gymnasieskolans bedömning av resultaten

Gymnasieskolan menar, att den uppgång som kan skönjas när det gäller resultaten för 2006 jämfört med resultaten för 2005 är glädjande, men att det finns en del kvar att göra för att nå riksgenomsnittet t.ex. när det gäller den genomsnittliga betygspoängen. Ingen kan vara nöjd med ett resultat där elever efter avslutad utbildning inte får Godkänt.

Det finns säkert ett flertal faktorer som kan förklara varför resultaten legat under riksgenomsnittet inom vissa resultatområden. Här finns både subjektiva och objektiva faktorer att beakta. Till de subjektiva faktorerna hör sådant som är svårt, nästintill omöjligt, att förutse. Till dessa hör t.ex. ändrade familjeförhållanden, omfattningen av arbete som eleverna eventuellt haft vid sidan av studierna eller elevernas kulturella vanor överhuvudtaget. Till de objektiva faktorerna hör förändringar som vi kan förvänta eller förutse. Som exempel kan nämnas beslut om fristående skolor som får konsekvenser för det offentliga skolväsendet. Här har t.ex. betygssättningen inom de fristående skolorna diskuterats, vilket inte fråntar gymnasieskolan ansvaret att diskutera den egna kunskapsbedömningen och betygssättningen. Ett flertal undersökningar har visat, att föräldrarnas sociala och

utbildningsmässiga bakgrund utgör de enskilda faktorer som har störst betydelse för elevernas skolprestationer och skolresultat. När det gäller den sammanlagda utbildningsnivån visar offentlig statistik, att de tre mellanskånska kommunerna ligger under genomsnittet för riket. Frågan blir i vilken grad skolan kan kompensera eleverna för detta. Det är då av största vikt att utbildningen utgår från elevernas individuella förutsättningar och förkunskaper, precis som lärarna i svenska påpekar.

Med de stora valmöjligheter som finns inom gymnasieutbildningen idag är den individuella studieplanen av stor betydelse, framför allt ur elevsynpunkt. Under elevens studiegång behövs den för att säkra, inte bara för varje elev utan också för skolans personal, att studiegången är riktig i förhållande till utbildningsmålen som helhet. Den behöver också en koppling till information om kursernas och ämnenas innehåll och kunskapsmålen för utbildningen. Uppföljningar och utvärderingar som genomförts inom gymnasieskolan i Eslöv visar att de individuella studieplanerna huvudsakligen är av rent administrativ karaktär, vilket innebär att de endast innehåller en förteckning över de kurser som eleven valt. Eleverna har inte alltid tillgång till sina studieplaner och de används inte alltid som underlag vid utvecklingssamtalen. Planerna innehåller för det mesta inga mål på vare sig kort eller lång sikt. Den individuella studieplanen kan rätt använd bli ett medel för den enskilde eleven att utöva inflytande över sin utbildning. Utvärderingen visar också, att det finns goda exempel på individuella studieplaner, som uppfyller det mesta av det som sagts här. Det gäller t.ex. de individuella studieplaner som upprättas på fordonsprogrammet.

Gymnasieskolans förslag till åtgärder

De möjligheter till stöd (extra undervisning under eller efter terminsstöd, stöd av specialpedagoger, läxstöd m.m.) och de möjligheter till omprov som finns idag kommer att ses över. I översynen skall beaktas om det finns elever, elevgrupper eller ämnen som inte får del av stödinsatserna i tillräcklig omfattning, samt om rätt elever får stöd. Det kan t.ex. gälla elever som går över från det individuella programmet till ett nationellt program eller PRIV- och IVIK-elever. Dessutom måste gymnasieskolan ta reda på varför elever som egentligen behöver stöd ibland avstår från detta.

Möjligheter till ökad samverkan mellan det individuella programmet och gymnasiesärskolan kommer att undersökas. Likaså kommer möjligheterna till samverkan mellan IV och grundskolan att undersökas.

Behoven av studiehandledning skall kartläggas och rapporteras till rektor för modersmålsundervisningen för effektivering.

De gemensamma ämnesvisa delproven och slutproven behålls och förändras vid behov. Kraven i läroplan, program mål och kursplaner diskuteras och jämförs med betygskriterierna och de krav lärarna själva ställer och den bedömning lärarna själva gör. Eleverna skall fortsatt informeras om kraven och bedömningsgrunderna.

Möjligheterna för eleverna gå igenom en kurs långsammare eller snabbare behöver undersökas. Detta innebär bl.a. att granska i vilken årskurs en kurs skall läggas.

Möjligheterna till samverkan med grundskolan inom svenska som andraspråk skall undersökas.

Hantering och användning av och kraven på de individuella studieplanerna kommer att ses över. Åtgärderna kommer att formuleras i gymnasieskolans arbetsplan.

Inom ramen för den interna kontrollen 2007, kommer Gymnasie- och Vuxenutbildning att granska frånvarorapporteringen och frånvarohanteringen.

Ett fördjupat kartläggningsarbete med resultaten från LUPP-undersökningen som grund har inletts. Resultaten kommer att redovisas under vårterminen 2007.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens bedömning av målpuffyllelsen

Nämnden konstaterar, att andelen behöriga till högskolan fortfarande är under riksnittet, men att andra resultat förbättrats jämfört med år 2005.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens förslag till åtgärder

Nämndens bedömning är, att de av gymnasieskolan föreslagna åtgärderna är adekvata och ämnar därför inte vidta eller föreslå några andra åtgärder för närvarande.

NORMER OCH VÄRDEN

Verksamheten i gymnasieskolan skall utformas i överensstämmelse med grundläggande demokratiska värderingar. Skolan skall hävda, värna och utveckla de grundläggande demokratiska värdena i vårt samhälle och låta dessa komma till uttryck i praktisk handling. Utbildningen skall främja förståelsen för och fördragsamheten mellan olika etniska och religiösa grupper. Mobbning och sexuella trakasserier får inte förekomma (Utbildningsplan, sidan 5).

Övergripande bild av kvaliteten

Orättvis behandling – diskriminering, trakasserier och kränkningar

Enligt flertalet elever råder det god stämning inom gymnasieskolan (LUPP, sidorna 28 och 41). Det finns emellertid faktorer som bidrar till att eleverna känner sig otrygga. En sådan faktor är mobbning, en annan är utfrysning. Cirka 13 procent av eleverna uppger, att de blivit mobbade eller utfrysade det senaste året. Ungefär 14 procent av eleverna uppger, att de själva utsatt någon för mobbning eller utfrysning. Den största delen av den mobbning och utfrysning som förekommer under skoltid sker på rasterna. Hälften av eleverna uppger detta. Tre av tio säger, att de blivit mobbade eller utfrysade i klassrummet. Femton procent anger, att de blivit mobbade eller utfrysade på väg till eller från skolan (LUPP, sidorna 29-33).

I LUPP-undersökningen gavs eleverna möjlighet att ta ställning till huruvida de under det senaste halvåret upplevt att de blivit orättvist behandlade till den grad att de känt sig kränkta. Drygt hälften av eleverna uppger att de inte upplevt några betydande övertramp. Något fler killar än tjejer anger, att de känt sig kränkta.

Fyra av tio elever upplever att de blivit orättvist behandlade av personalen. Kränkningar i kontakten med andra elever minskar i takt med stigande ålder. En fjärdedel anser sig ha blivit orättvist behandlade i kontakten med andra elever (LUPP, sidorna 29-33). I undersökningen redovisas också orsakerna till varför eleverna känner sig orättvist behandlade. Bland de vanligaste skälen anges utseende (av 15,7 procent), ålder (12,6 procent), utländsk bakgrund eller hudfärg (12,6 procent) och kön (8,7 procent). Fyra av tio elever upplever att de känt sig orättvist behandlade på grund av funktionsnedsättning och lika många på grund av religion. En femtedel uppger, att de inte vet vad som orsakat, att de känt sig orättvist behandlade (LUPP, sidan 33).

Problemen med främlingsfientlighet upplevs som störst bland killarna. Närmare tre av tio killar anger att främlingsfientlighet är ett problem i skolan. Andelen tjejer som uppger detta är färre, två av tio (LUPP, sidan 41).

Elevinflytande

Det stora flertalet elever vill vara med och påverka vad som händer i skolan. De vill framför allt vara med och påverka vad de får lära sig, hur de skall arbeta, omfattningen av läxor och prov samt schema. Men, elevernas upplevelser av vad de får vara med och påverka är inte lika positiva och överensstämmer med tidigare genomförda undersökningar om elevinflytande; eleverna vill ha inflytande, men bereds inte alltid möjlighet i samma utsträckning. Drygt en tredjedel av eleverna anser, att de i tillräcklig utsträckning har fått veta vilka möjligheter de har som elever för att kunna utöva inflytande i skolan, men lite mer än var fjärde elev upplever emellertid att detta påstående stämmer ganska dåligt eller mycket dåligt. Fyra av tio killar upplever, att de uppmanas att delta i klassråd eller elevråd mot tre av tio tjejer. Närmare fyra av tio upplever, att elevrådet tas på allvar av skolans personal (LUPP, sidorna 40 och 42 samt även Kvalitetsredovisning för 2005, sidorna 6-8).

Förutsättningar

Likabehandlingsplan

Lagen om förbud mot diskriminering och annan kränkande behandling av barn, elever och studerande inom förskolan och skolan stipulerar att det skall finnas en likabehandlingsplan för varje enskild verksamhet. En likabehandlingsplan för gymnasieskolan kommer att fastställas under vårterminen 2007. I denna kommer att anges dels strategier för det förebyggande arbetet, dels åtgärder när någon elev utsatts för diskriminering, trakasserier eller kränkande behandling. Effekterna av arbetet med likabehandlingsplanen skall redovisas i kvalitetsredovisningen. Eleverna skall medverka i framtagandet av planen (se även sidan 2-3).

LUPP-undersökningen

Resultaten som kommit fram genom LUPP-undersökningen ger en kunskapsgrund att stå på i det fortsatta arbetet med frågor som rör elevinflytande och diskriminerande och kränkande behandling.

Etiskt råd

Ett etiskt råd kommer att inrättas vid gymnasieskolan under vårterminen 2007. I detta kommer representanter för eleverna och olika personalkategorier att ingå.

Rådet kommer bl.a. att diskutera gemensamma förhållningssätt och utifrån detta formulera ordnings- och förhållningsregler.

Värdegrundsdagarna

Eleverna i årskurs 1 har temadagar med fokus på värdegrundsfrågor som demokrati, inflytande, jämställdhet, människors lika värden, diskriminerande och kränkande behandling, men också frågor som berör alkohol och andra beroendeframkallande medel, hälsa, kost, sex och samlevnad etc.

Gymnasieskolans bedömning av måluppfyllelsen

Representanter för gymnasieskolan instämmer i påståendet att stämningen inom gymnasieskolan är god. LUPP-undersökningen visar samtidigt på en del områden där ytterligare insatser måste göras. Det gäller både elevernas upplevelser av elevinflytandet och deras upplevelser av förekomsten av diskriminerande och kränkande beteenden och handlingar.

Elevinflytandet är både formellt och informellt. Det formella inflytandet utövas via representanter i klassråd, skolkonferenser, elevråd och skyddskommittéer. Ett elevråd finns sedan länge. Klassråd och skolkonferenser genomförs. Två elevrepresentanter, som har utsetts av elevrådet, är adjungerade till Gymnasie- och vuxenutbildningsnämnden. Det informella inflytandet gäller det egna arbetet och lärandet i undervisningssituationen. Undervisningen skall bedrivas i demokratiska former, vilket innebär att eleverna har rätt till inflytande över uppläggning, innehåll och arbetssätt. Hur verkligheten ser ut när det gäller den informella delen av inflytandet är svårt att få en bild av. Intervjuer med några elever våren 2006 ger ingen entydig bild av hur det informella inflytandet gestaltas. En del elever tycker, att de inte har något inflytande över undervisningen, medan andra anser sig ha visst eller stort inflytande.

Gymnasieskolans förslag till åtgärder

Diskriminering och kränkande behandling

Värdegrundsdagarna skapar förutsättningar för ett aktivt arbete med frågor som berör området normer och värden, men även frågor som är kopplade till hälsa och välbefinnande. Effekterna av de strategier som kommer att anges i likabehandlingsplanen – och som i stor utsträckning finns redan idag – kommer att utvärderas första gången under första kvartalet 2008. Tydliga mål behöver formuleras för vad arbetet mot diskriminering och kränkande behandling skall resultera i på kort och lång sikt. Visionen, när det gäller arbetet mot diskriminering, säger att inom gymnasieskolan förekommer inte diskriminering, kränkande behandling eller repressalier på grund av kön, etnisk tillhörighet, religion eller annan trosuppfattning, sexuell läggning eller funktionshinder.

Elevinflytande

När det gäller elevinflytandet kommer följande att diskuteras för att efter hand preciseras: Utbildning i elevinflytande bör genomföras inom ramen för värdegrundsdagarna. Klassråden schemaläggs i sådan omfattning, att de ger eleverna reella möjligheter att utöva en del av det inflytande de har rätt till. Skolkonferensen schemaläggs och genomförs minst två gånger per termin. Protokollen läggs ut på nätet. Elevrådets relation till klassråden och skolkonferensen skall göras tydlig. Elevskyddsombuden kallas i fortsättningen till skyddsronderna. Vid

de ämnesvisa utvärderingar som redan genomförs, skall även frågan om elevinflytande tas upp. Arbetsplaner för elevinflytandet inom gymnasieskolan kommer att upprättas. Diskussioner om hur elevinflytandet skall manifesteras har påbörjats, bl.a. i dialog med eleverna.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens bedömning av måluppfyllelsen

Nämnden konstaterar, att det råder god stämning inom gymnasieskolan, men att måluppfyllelsen inom några områden inte är tillfredsställande.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens förslag till åtgärder

Nämnden anser, att de förslag till åtgärder som gymnasieskolan anger är tillräckliga i nuläget, och utgår från att preciseringar av åtgärderna kommer att göras bl.a. utifrån resultatet av LUPP-undersökningen och att nämnden informeras om dessa preciseringar så snart de är utarbetade.

INTERNATIONALISERING

Gymnasieskolan skall aktivt verka för internationella kontakter, utbildningsutbyte och praktik i andra länder (Utbildningsplan, sidan 7).

Övergripande bild av kvaliteten

Kvaliteten och bredden när det gäller internationella kontakter, utbildningsutbyte och praktik i andra länder kan anses vara god och kommer både elever på studieinriktade och yrkesinriktade program till del.

Gymnasieskolan i Eslöv har sedan länge prioriterat internationalisering i olika former och försöker genomföra detta på olika sätt, så att så många elever som möjligt berörs och får möjlighet att delta. Dessutom uppmuntras eleverna att läsa främmande språk och språkgrupper på olika nivåer inrättas, även om elevantalet är relativt litet. Detta gör att det finns elever som läser tyska och franska på steg 6 och 7, vilket är mycket ovanligt i dagens gymnasieskola.

För samtliga elever som deltog i praktikutbytena läsåret 2005-2006 och under höstterminen 2006 bedöms utlandsvistelsen ha varit en mycket positiv erfarenhet, som varit utvecklande för dem både personligen och språkligt, men också positivt med hänsyn till ett framtida yrkesval.

Internationella kontakter och utbyten år 2006

Leonardoprojekt

Inom det Leonardoprojekt⁵ som löper under perioden 2005 till och med 2007 skickade gymnasieskolan under 2006 elever på arbetsplatsförlagd utbildning (APU) till Italien, Frankrike och Malta. Två elever från Hotell- och restaurangprogrammet hade under vårterminen 2006 10 veckors praktik i trakten kring Alba i norra Italien. Eleverna arbetade på två olika hotell och bytte med varandra efter fem veckor. Tre elever från El-programmet och två elever från Hantverks-

---

⁵ *Leonardo da Vinci* är ett program inom EU för praktik och utbyten för att förbättra och förnya yrkesutbildningen i Europa. Programmet är till för alla typer av organisationer som är verksamma inom yrkesutbildning och vägledning. Totalt omfattas 31 länder av programmet.

programmet hade sin praktik förlagd till Città di Castello, Italien, som kan bli vänort till Höör. Eleverna på Elprogrammet stannade i tre veckor och eleverna från HR i fyra veckor. Två elever från Byggprogrammet praktiserade på en byggarbetsplats i Nice under tre veckor. Samtliga elever gick i årskurs 3 och hade förberetts språkligt och kulturellt i italienska respektive franska före avresan och elever åtföljdes av 1-2 lärare från respektive program. Lärarna stannade en vecka och fick på så sätt tillfälle till kompetensutveckling inom sina respektive ämnesområden. Praktiken validerades genom Europass⁶.

Tre elever från Specialutformat Barn- och fritidsprogram årskurs 3 praktiserade i fyra veckor under höstterminen 2006 vid en privatskola på Malta. Lärare följde inte med på grund av den relativt höga kostnaden samt att språket (engelska) inte utgjorde något större problem för eleverna.

Gymnasieskolan har även varit värd för fem italienska elever och två lärare från en skola i Umbrien under mars/april. De italienska eleverna praktiserade i Eslöv och Lund under tre veckor. Även för dessa elever var praktikutbytet en positiv upplevelse.

Studieresa till Friedrichshafen, Sydtyskland

Utöver de utbyten som skett inom ramen för Leonardo har elever i årskurs 1 på Samhällprogrammets internationella gren varit på utbyte vid partnerskolan i Friedrichshafen i Sydtyskland under en vecka i september 2006. Detta utbyte har skett årligen i båda riktningarna sedan år 2002. Utbytet är ett mer traditionellt utbyte där eleverna bor i värdfamiljer.

Studieresor till Finland inom Nordplus junior

Ett antal elever och lärare har deltagit i studieresor till Finland inom ramen för Nordplus junior⁷. Elever och lärare från Hotell- och restaurangprogrammet samt Handels- och administrationsprogrammet har besökt Åbolandet för att studera turismutbildning. Skolledare och lärare från Hotell- och restaurangprogrammet samt Livsmedelsprogrammet har studerat hotellutbildningar i Kainuu i mellersta Finland. Lärare från Industriprogrammet, Fordonsprogrammet och Hotell- och restaurangprogrammet har studerat utbildningar med anknytning till fiske i Kirjala söder om Åbo.

Studieresa till Gambia

Elever och lärare från Omvårdnadsprogrammet har för fjärde året i rad genomfört en studieresa till Gambia. Studieresan är ett fortlöpande projekt, som har utvecklats genom åren. Syftet med resan är att göra det möjligt för eleverna att möta och

---

⁶ Intyget *Europass mobilitet* är ett personligt dokument, där innehavarens europeiska utbildningsavsnitt registreras. Ett europeiskt utbildningsavsnitt är den tid som en person, oavsett ålder, utbildningsnivå och ställning på arbetsmarknaden, tillbringat i ett annat land i lärandesyfte.

⁷ Syftet med Nordplus junior programmet är att genom nordiskt skolsamarbete stimulera intresset för, kunskapen om och förståelsen av andra nordiska kulturer, språk och livsvillkor och därmed styrka den nordiska dimensionen i grundskolan och ungdomsutbildningarna i de nordiska länderna och i de självstyrande områdena. Programmet skall också främja den nordiska samhörigheten med utgångspunkt i våra gemensamma värdegrunder, demokrati och människosyn. Genom Nordplus junior kan skolor i hela Norden söka om ekonomiskt bidrag till utbyte mellan elever och lärare. Programmet riktas till såväl grundskolor som gymnasieskolor. Bidragen ges endast i form av resebidrag.

arbeta tillsammans med människor som har annan bakgrund och andra livsvillkor och genom detta utveckla sin respekt, sitt sätt att handla och tänka gentemot människor från skilda kulturer. Genom de kontakter som lärare på programmet har etablerat i Gambia har eleverna bl.a. kunnat besöka sjukhus, vårdcentraler, skolor och familjer. Eleverna genomför också sina projektarbeten genom resan. Detta läsår har eleverna undervisat blivande lärare i första hjälpen, vilket blev mycket uppskattat. Under den senaste resan togs också de första initiativen till att skriva ett s.k. memorandum of understanding. Diskussioner om detta fördes dels med hälsoministerns ständige sekreterare, dels med rektor för den medicinska och folkhälsovetenskapliga fakulteten vid universitetet i Banjul.

Försoningsresa till Rwanda

Röda Korsets Ungdomsförbund (RKUF) har under snart tio år arbetat med s.k. toleransverksamhet. Detta innebär, att historien används som verktyg för att arbeta för tolerans och för att motverka diskriminering i vardagen. På detta sätt syftar verksamheten till att ge de deltagande ungdomarna insikt i vad intolerans i sin förlängning kan leda till. Grunden för detta är bl.a. Röda Korsets grundprinciper. Genom värderingsövningar och diskussionsträffar lär sig de deltagande ungdomarna att reflektera kring mänskliga rättigheter och folkmord i dåtid och nutid. Detta sker i form av en studiecirkel och därefter en gemensam resa till en plats där ett folkmord har begåtts. RKUF Malmö har utökat sitt geografiska och tematiska perspektiv genom att välja att göra en resa till Rwanda med gymnasieungdomar från Eslöv vårterminen 2007. Toleransprojektet är uppdelat i fyra faser. De två första består av en studiecirkel i anslutning till undervisningen. Studiecirkeln startade höstterminen 2006. Den tredje fasen utgörs av resan till Rwanda. Den sista fasen utgörs av det informationsarbete som de deltagande eleverna skall genomföra. Femton elever har rekryterats från årskurs 2. Inom gruppen finns en bred spridning vad gäller program, klasser och bostadsort för att deltagarnas upplevelser och erfarenheter i ett senare skede skall kunna nå ut till så många ungdomar som möjligt.

SIDA-stipendiater från Västafrika

Under höstterminen 2006 var gymnasieskolan värd för ett studiebesök under en dag för SIDA-stipendiater från franska Västafrika, som skulle informera sig om det svenska utbildningssystemet från förskola till universitet. Det var andra året i rad som Eslöv tog emot dessa stipendiater. Vårdorganisation i Sverige var Lunds Universitet.

Studieresor

Cirka 25 elever från samhällsprogrammet och naturvetenskapsprogrammet årskurs 3 besökte Berlin under tiden 28 maj till 2 juni 2006. Denna resa har genomförts under många år. Temat för resan är Berlin – centrum för såväl diktaturer som pluralistisk demokrati. Berlins roll som europeiskt maktcentrum från 1870 till idag betonas. Inom denna ram ryms kampen mellan demokrati och diktatur under Weimartiden, det nazistiska maktövertagandet och det tredje riket, den delade stadens tid samt återföreningen.

Elever i årskurs 3 med spanska var en vecka i Malaga under vårterminen 2006 och elever med franska var en vecka i Nice i månadsskiftet augusti-september. Elever som läser tyska besökte julmarknaden i Lübeck under en dag i december.

En elev i årskurs 3 på Samhällsprogrammet var gäststudent vid Skandinaviska skolan i Madrid under höstterminen 2006.

Hållbar utveckling

Eslövs kommun har inlett ett samarbete med Den Globala Skolan (DGS), som (än så länge) är en del av Myndigheten för skolutveckling. Avsikten är att Eslövs kommun skall bli en av ett 10-tal kommuner i landet som DGS sluter avtal med om ett närmare samarbete när det gäller Hållbar utveckling. De första kontakterna mellan DGS och Eslöv togs vid ett möte vårtterminen 2006. Samarbetet omfattar inledningsvis några förskolor, fritidshem, grundskolor samt Omvårdnadsprogrammet, Barn- och fritidsprogrammet, Samhällsvetenskapsprogrammets internationella inriktning och Teknikcollege (Industriprogrammet och Teknikprogrammet).

Återkoppling och vidareförande

I de diskussioner som hittills varit mellan inblandade aktörer och intressenter har vikten av att information om olika aktiviteter som lärare och/eller elever deltar i sprids till andra. Så skulle t.ex. gymnasiets elever kunna informera i förskolor och på grundskolor om resorna till Gambia och Rwanda.

Gymnasieskolans bedömning av måluppfyllelsen

Gymnasieskolan anser, att måluppfyllelsen är god.

Gymnasieskolans förslag till åtgärder

Gymnasieskolan menar, att inga speciella åtgärder behöver vidtas för närvarande. Nya förslag och idéer, som bidrar till att utveckla de internationella kontakterna, kommer att granskas och värderas utifrån rådande förutsättningar. En arbetsplan för det internationella arbetet inom gymnasieskolan kommer att upprättas.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens bedömning av måluppfyllelsen

Nämndens bedömning är, att måluppfyllelsen är mycket god.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens förslag till åtgärder

Nämnden anser, att de föreslagna åtgärderna är tillräckliga.
----

4 GYMNASIESÄRSKOLAN

Gymnasiesärskolan syftar till att ungdomar skall genomgå en fullständig gymnasieutbildning. Utbildningen skall inom ramen för den utbildningsväg ungdomarna valt ge var och en en möjlighet till harmonisk och allsidig utveckling. De skall få en sådan grund för ett livslångt lärande att de har beredskap för den omställning som krävs när betingelser i arbetsliv och samhällsliv förändras (Lpf 94, sidan 7). De nationella och specialutformade programmen inom gymnasiesärskolan skall innehålla kärnämnen svenska eller svenska som andraspråk, engelska, matematik, samhällskunskap, naturkunskap, religionskunskap, idrott & hälsa samt estetisk verksamhet (Förordning om gymnasiesärskolan 5 kap 1 §). Ingen elev skall lämna gymnasiesärskolan utan goda förutsättningar för övergång till arbetsliv och/eller fortsatta studier (Utbildningsplan, sidan 5).

”Gymnasiesärskolan” eller ”De fyraåriga programmen”

Gymnasiesärskolans personal har kommit överens med elever och föräldrar att i dagligt tal och i kommunikationen med varandra inte använda begreppet ”gymnasiesärskolan”, eftersom det ibland uppfattas negativt. Istället används ”de fyraåriga programmen”. I mer officiella sammanhang används emellertid begreppet gymnasiesärskolan, för att inte skapa någon tveksamhet om vilken verksamhet som avses.

Övergripande bild av kvaliteten i gymnasiesärskolan

Bedömningen är att eleverna överlag är nöjda med utbildningen. Genom gymnasiesärskolans varierade utbud av specialutformade program med inlagd praktik får eleverna en möjlighet att få en fullständig gymnasieutbildning. Efter avslutad utbildning går de flesta eleverna med grav måttlig utvecklingsstörning vidare till daglig verksamhet och har sin fortsatta sysselsättning här. Genom praktiken får en stor del elever från gymnasiesärskolan sitt första arbete (lönebidrag). För de elever där praktiken inte varit framgångsrik kan det däremot vara betydligt svårare att få ett arbete.

En ny grupp elever har tillkommit inom gymnasiesärskolan under de senaste läsåren. Det är elever som begärt och blivit omtestade av skolpsykolog sedan de börjat på gymnasiesärskolan. Omtestningen har visat att vissa av dessa elever inte har någon utvecklingsstörning. Som en följd av detta behöver de ha en annan placering, annat stöd och annan utbildning än den som erbjuds inom gymnasiesärskolan. De känner sig inte hemma där, vilket medför att de i många fall inte kan uppbåda någon större motivation för de lärtillfällen som erbjuds.

Förutsättningar

Hur gymnasiesärskolan arbetar – upplägg och utbildningsutbud

Gymnasiesärskolan i Eslöv erbjuder sedan något år sex stycken program: förutom individuellt program även fem specialutformade program, nämligen naturbruk, restaurang, människa & fritid, handel och fordon.

Eleverna läser kärnämnen under samtliga fyra år. För de flesta eleverna innebär detta en kurs i respektive kärnämne. Betyg sätts inte förrän eleven slutar skolan. Vid varje termins slut skriver lärarna ett terminsömdöme i respektive kurs. Även de flesta karaktärsämnen läses under alla fyra åren. Under de första åren betonas

kärnämnen och under de senare åren karaktärsämnen. Praktiken, som är minst 22 veckor, är förlagd till de tre senare åren för de specialutformade programmen. För att ge eleverna möjlighet att komma ut på arbetsmarknaden, ökar andelen praktik ju högre upp i årskurserna de kommer.

För att underlätta valet av specialutformat program infördes hösten 2004 ett s.k. basår, som innebär ett första gemensamt år för de elever som valt att gå de specialutformade programmen. Eleverna får pröva på vad de olika programmen innebär, för att få större förståelse inför valet. Under höstterminen 2005 och vårterminen 2006 har eleverna även fått följa ett specialutformat program under en sammanhängande tid av två veckor. Basåret har fallit väl ut och är nu en del av den reguljära verksamheten.

Eleverna på naturbruksprogrammet har under hösten 2006 varit involverade i anläggningen av en motionsslinga i anslutning till Bergagymnasiet. Hotell- och restaurangprogrammet har en liten servering som läsåret 2005-2006 tog emot lunchgäster och där mindre konferenser kunde anordnas. Tyvärr har restaurangen inte varit öppen höstterminen 2006 beroende på att flera restaurangelever slutade vårterminen 2006. Till gymnasiesärskolan hör även ett välutrustat växthus, där man odlar växter, som sedan säljs. Den traditionella julmarknaden har även hållits. Dessa verksamheter är viktiga för gymnasiesärskolan för att öppna verksamheten utåt mot samhället i övrigt.

Från och med läsåret 2006-2007 har en fordonsinriktning startat i samarbete med det individuella programmet. Intresse är stort bland eleverna. Tyvärr har det varit en del problem med denna inriktning beroende på att lärare har slutat samt att det varit svårt att få tillgång till ändamålsenliga lokaler.

Gymnasiesärskolan har successivt genomfört en satsning på fotboll. Den kommer att vara fullt genomförd 2007, så att eleverna kan söka denna inriktning. Även här är intresset stort bland eleverna.

Elevuppgifter

Lsåret 2006-2007 finns 55 elever uppdelade på 11 klasser inom gymnasiesärskolan. Av dessa kommer 30 från Eslöv, 9 från Höör, 15 från Hörby och 1 från Sjöbo. Flera av eleverna har förutom sin utvecklingsstörning även andra svårigheter t.ex. i form av grava språkstörningar, psykiska s.k. pålagringar och sociala svårigheter.

Antalet elever ökade markant hösten 2005. Vårterminen 2003 fanns drygt 30 elever i gymnasiesärskolan. Under 2005 ökade antalet elever från cirka 40 till 55. En förändring har skett när det gäller vilka kommuner eleverna kommer från. Antalet elever från Eslöv ökar, medan antalet elever från Höör minskar samtidigt som antalet elever från Hörby varit konstant sedan hösten 2004.

Antalet elever beräknas fortsatt öka de kommande läsåren. Lsåret 2008-2009 kommer det att komma en grupp elever från träningsskolan och längre fram kommer en grupp elever med autism.

Antalet gymnasiesärskoleelever som går i skolor utanför Eslöv är relativt konstant, cirka sju elever, och kan variera med en till två elever mellan läsåren.

Genomsnittskostnaden per elev

Genomsnittskostnaden har sjunkit för de elever som går på gymnasieskolan i Eslöv. Detta beror på den stora elevökningen, som medger bättre samordning och effektivare resursutnyttjande. År 2006 var genomsnittskostnaden 187 000 kronor att jämföra med 213 000 kronor år 2003.

Den totala kostnaden för de elever som inte går i Eslöv varierar beroende på elevernas skiftande behov. Genomsnittskostnaden för dessa elever har ökat från 199 000 kronor år 2003 till 226 000 kronor år 2006.

Personal

Antalet anställda inom gymnasiesärskolan uppgår till 20: en programföreståndare med viss undervisning, en studie- och yrkesvägledare, tre kärnämneslärare, sju karaktärsämneslärare samt sju elevassistenter. Fem lärare har specialpedagogutbildning. Lärare från Fordons- och byggprogrammet undervisar också inom gymnasiesärskolan, liksom lärare i idrott och hälsa, bild, musik och drama.

Gymnasiesärskolan har haft flera olika skolledare under de senaste läsåren. Detta har bl.a. inneburit att långsiktigheten i planeringen delvis gått förlorad och att utvecklingsfrågorna har fått stå tillbaka.

Lokaler

Gymnasiesärskolan har egna lokaler inom Bergagymnasiet, men använder även lokaler inom gymnasieskolan. De egna lokalerna är ändamålsenliga och väl anpassade till elevernas och verksamhetens behov. Troligtvis kommer de inte att räcka till på sikt beroende på att elevantalet ökar. Träningsskoleelevers specifika lokalbehov behöver också tillgodoses. Musiksäl saknas och eleverna har fått skjutas till musikskolan, som ligger i centrum av Eslöv.

Elevstödjande funktioner

Tre kuratorer är kopplade till gymnasiesärskolan. En av dessa är inte anställd av Gymnasie- och Vuxenutbildning utan av Barn och Familj med placering på Stads- huset. De två andra kuratorerna är anställda av Höörs respektive Hörby kommuner och placerade i respektive kommun. Vidare finns en skolsköterska, som är placerad på Bergagymnasiet, en skolpsykolog som tillhör Barn och Familj med placering på Stadshuset samt en studie- och yrkesvägledare. Elevantalet har ökat de senaste åren, men elevvården har inte fått mer resurser. I samband med den organisationsöversynen inom gymnasieskolan och gymnasiesärskolan kommer organisationen och bemanningen av de elevstödjande funktionerna att granskas.

En viktig del av skoltiden är icke-lektionstid. Idag får lärare och assistenter "vakta" i skolans lokaler. Detta är angeläget för att se till att miljön blir så lugn och trygg som möjligt för eleverna. En anställd fritidsledare skulle kunna medverka till att organisera meningsfulla aktiviteter för eleverna under rasterna.

Samarbete med arbetsförmedlingen

Gymnasiesärskolan har ett samarbete med Arbetsförmedlingens Unga handikappade. Med deras hjälp och stöd anordnas informations- och aktivitetsdagar för eleverna. Dessa insatser innebär en ökad möjlighet för eleverna att komma ut på arbetsmarknaden.

Måluppfyllelse kärnämnen

Vårterminen 2006 slutade 10 elever gymnasiesärskolan. Samtliga hade gått något av de specialutformade programmen. Följande betyg sattes:

Ämne	Godkänd	Väl godkänd
Engelska	4	6
Matematik	4	6
Svenska	3	6

Elev- och föräldraomdömen om verksamheten

De uttalanden som görs av elever och föräldrar om verksamheten tyder på att flertalet är antingen nöjda eller mycket nöjda. Synpunkter på verksamheten lämnas antingen i samband med utvecklingssamtal eller mer spontant. För de elever, som av olika anledningar inte har en bra studiegång, finns ett elevvårdsteam som träffas regelbundet och diskuterar olika åtgärder samt att det kallas till elevvårdskonferenser, där olika åtgärder planeras.

Gymnasiesärskolans bedömning av måluppfyllelsen och förslag till åtgärder

Personalen bedömer, att allmänt sett är mål- och resultatuppfyllelsen inom gymnasiesärskolan god, men det finns ett antal områden som behöver utvecklas och förbättras:

- De elevstödande funktionerna kommer att ses över i samband med att den nya organisationen etableras.
- Undervisningen, framför allt i kärnämnen, skulle kunna utvecklas med hjälp av datorbaserade läromedel. Tyvärr sätter skolans servrar stopp för detta, något som granskas.
- Möjligheterna att erbjuda eleverna svenska som andraspråk, modersmålsundervisning och studiehandledning måste undersökas.
- Samverkan mellan gymnasiesärskolan och vuxenutbildningen för utvecklingsstörda bör ses över. Ingen elev har ännu gått från gymnasiesärskolan direkt till vuxenutbildningen för utvecklingsstörda.
- Med tanke på elevernas behov är det önskvärt att fler än fem lärare har specialpedagogutbildning.
- Handledning för de anställda inom gymnasiesärskolan borde ses över.
- Idag finns det inte någon bra verksamhet för de elever som blivit otestade och befunnits inte ha någon utvecklingsstörning. För att förhindra att fler elever börjar på gymnasiesärskolan med felaktig diagnos har handlingsplanen för överlämning mellan Eslöv och Hörby omarbetats. En grupp bestående av skolpsykolog, skolsköterska, kurator, lärare och programföreståndare har bildats. Gruppen skall förbereda intagningen inför läsåret 2007-2008.
- Tillsammans med det individuella programmet finns det planer på att starta en samverkansklass för elever från IV och gymnasiesärskolan.

- Basåret upplevs ibland som onödigt av de elever som bestämt sig för en inriktning. Utbildningen uppfattas av någon elev och dennes förälder som ostrukturerad i samband med byte av program.
- Personalens kompetensutveckling måste hanteras på ett mer strukturerat sätt.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens bedömning av måluppfyllelsen

Nämnden bedömer, att måluppfyllelsen är god.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens förslag till åtgärder

Nämndens bedömning är, att de åtgärder som verksamheten ämnar vidta är tillräckliga.

5 MODERSMÅLSUNDERVISNING

Om en elevs föräldrar eller vårdnadshavare eller en av dem har ett annat språk än svenska som modersmål och språket utgör dagligt umgängesspråk för eleven, skall eleven få undervisning i modersmålet som ett ämne (modersmålsundervisning), förutsatt att eleven har goda kunskaper i modersmålet och att han eller hon även önskar få sådan undervisning (Gymnasieförordningen 5 kap 7 §). Enligt Utbildningsplan för gymnasieskolan och vuxenutbildningen i Eslöv skall elever och studerande med andra modersmål än svenska stödjas i sin språk- och kommunikationsutveckling på sina respektive modersmål (Utbildningsplan, sidan 6). Dessa elever skall stödjas i sitt lärande genom att de erhåller studiehandledning i olika ämnen på det egna modersmålet (Utbildningsplan, sidan 5).

Förutsättningar

Eslövs kommun erbjuder modersmålsundervisning, modersmålsträning och studiehandledning. Modersmålsträning och studiehandledning bedrivs inom den ordinarie verksamheten, medan undervisning i modersmål förläggs utanför ordinarie schema. Modersmålsträning förekommer enbart inom förskolan. Deltagandet i modersmålsundervisningen är frivilligt och skall ordnas efter föräldrarnas skriftliga medgivande, som är bindande för ett läsår i taget. Expeditionen för invandrarundervisning administrerar modersmålsundervisningen, modersmålsträningen och studiehandledningen. Expeditionen finns inom Barn och Familj och förestås av en rektor.

Modersmål

Gymnasieelever med annat modersmål i svenska har rätt till modersmålsundervisning. Att delta i modersmålsundervisning är frivilligt men kommunerna är skyldiga att anordna sådan för alla elever som har ett annat språk än svenska som dagligt umgängesspråk hemma. Undervisning behöver dock inte anordnas om lämplig lärare inte finns eller om antalet elever per språk i hela kommunen är färre än fem. I gymnasieskolan kan elever läsa modersmål som individuellt val, som språkval eller som utökad studiekurs. Den elev som vill läsa modersmål i gymnasieskolan måste ha betyg i ämnet från år nio i grundskolan eller motsvarande kunskaper. Modersmålsundervisningen syftar till att utveckla kunskaperna i det egna språket men också att hjälpa eleverna att få en stark självkänsla och

främja deras utveckling till tvåspråkiga individer med dubbel kulturell identitet och kulturkompetens.

Studiehandledning

En elev skall få studiehandledning på sitt modersmål om eleven behöver det (Gymnasieförordningen 8 kap 5 §). Studiehandledning på modersmålet skall således ges till elever som inte kan tillgodogöra sig undervisningen på svenska i ett eller flera ämnen. Elevens rätt till studiehandledning beror således på hur väl denne behärskar det svenska språket, inte om eleven är i behov av annat stöd. Tillgången till lärare kan vara avgörande om studiehandledning kan ges.

Övergripande bild av kvaliteten inom modersmålsundervisningen⁸

Rektor för modersmålsundervisningen konstaterar i sin kvalitetsredovisning, att "tvåspråkigheten har ett tämligen starkt fäste i Eslövs skolor / . . . / Här rör det sig om ett välorkestrerat samspel mellan samtliga inblandade parter: medvetna föräldrar, studiemotiverade elever, professionella lärare, den positiva inställningen hos en stor majoritet av den svenska lärarkåren och skolledningen samt engagerade chefer."

Under läsåret 2005-2006 bedrevs modersmålsundervisning, modersmålsträning och studiehandledning i förskoleklassen, grundskolan och gymnasieskolan i och på sexton språk med totalt 531 deltagare. Av dessa gick 85 på gymnasieskolan. Av det totala antalet elever som anmält intresse för modersmålsundervisning kunde cirka 90 procent erbjudas undervisning mot 50 procent i riket. Modersmålsundervisningen inom gymnasieskolan i Eslöv läsåret 2005-2006 bedrevs på elva språk: albanska (34 deltagare), arabiska (14), bosniska (12), turkiska (5), somaliska (4), kroatiska/serbiska (4), spanska (3), persiska (2), finska (2), thai (2), polska (1) samt makedonska (1). På grund av lärarbrist har undervisning inte kunnat erbjudas i engelska, kurmandji (den ena av kurdiskans två huvuddialekter), franska och isländska. Undervisning i malayiska, kinesiska, portugisiska, etsniska, nederländska, filippinska, tagalog (en filippinsk dialekt) och ryska har inte kunnat erbjudas på grund av de gällande reglerna om att det krävs minst fem elever per språk om undervisningen skall startas.

Eleverna som deltar i modersmålsundervisning är mycket nöjda med undervisningen. Detta framkommer i den enkät som genomfördes vårterminen 2006, och som, med smärre justeringar, har genomförts sedan vårterminen 2000. Enkäten skickades till 160 elever varav 146 svarade. Sjuttio av dessa var gymnasieelever. De resultat som redovisas gäller både grundskolan och gymnasiet, men det finns ingen rimlig anledning att tro att gymnasieelevernas uppfattningar och omdömen på ett avgörande sätt skulle skilja sig från den totala populationens:

- 94 procent uppger, att de är nöjda med antalet lektioner per vecka.
- 91 procent uppger, att de är nöjda med tiden för undervisningen.
- Drygt 98 procent uppger, att de är nöjda med lokalerna.
- 96 procent uppger, att de är nöjda med läromedlen.
- Nästan alla elever, 99 procent, uppger, att de är nöjda med läraren.

---

⁸ Sammanställningen bygger på *Kvalitetsredovisning. Läsåret 2005-2006. Modersmålsundervisning* upprättad av rektor för Expeditionen för invandrarundervisning.

- 88 procent uppger, att de deltar i planeringen av undervisningen.

En annan fråga i enkäten gällde de senast erhållna betygen i svenska alternativt svenska som andraspråk och modersmål. Ingen åtskillnad görs mellan svenska och svenska som andraspråk när det gäller betyget i dessa ämnen. Det gjordes heller ingen åtskillnad mellan A-kurs eller B-kurs. Alla hittills genomförda uppföljningar visar att betygsutfallet i modersmål är högre än i svenska eller svenska som andraspråk, men att resultaten i svenska och svenska som andraspråk också är goda. Att ingen angett att de fått Icke godkänt kan bero på att de elever som fått detta betyg har avstått från att svara.

Tabell 4.1 Betyg i svenska som första språk alt andraspråk och modersmål vårterminen 2006

	IG	G	VG	MVG	Uppgift saknas
Svenska	--	39	29	2	0
Modersmål	--	13	31	25	1

Källa: Elevenkät vårterminen 2006

Omfattningen av studiehandledningen är oklar, bl.a. beroende på att den ges inom ramen för modersmålsundervisningen. Endast ett par framställningar har gjorts från gymnasieskolan under läsåret 2005-2006 till rektorn för modersmålsundervisningen om att elever är i behov av studiehandledning. Samtidigt finns det hinder som medverkar till att studiehandledning kan vara svår att anordna. Det kan, precis som när det gäller modersmålsundervisningen, vara svårigheter att rekrytera lämplig lärare. Det kan även handla om omfattningen av lärarnas tjänstgöring, som gör att ytterligare arbetsuppgifter blir svåra att lägga till – läraren ifråga arbetar redan heltid - och det kan handla om lärarnas kunskaper i de olika skolämnena. Det sistnämnda blir ett problem på gymnasieskolan med dess breda utbud av kurser, allt från kärnämnen till de yrkesinriktade programmens mångfald av karaktärs-ämnen.

Nästan 75 procent av modersmålslärarna har formell behörighet, d.v.s. de har någon form av pedagogisk utbildning antingen från hemlandet eller från Sverige. Antalet tjänster uppgår till 11,5. De flesta av modersmålslärarna tjänstgör på flera skolenheter, ofta med början klockan 11.00 på dagen till sena eftermiddagar. De kommer sällan i kontakt med sina svenska kolleger eftersom modersmålsundervisningen ligger utanför ordinarie skoltid.

I hela riket talas det idag cirka 150 olika modersmål och undervisning anordnas i ett hundratal. En del av dessa barn och unga talar något av de nationella minoritetsspråken i Sverige: samiska, finska, meänkieli, romani chib eller jiddisch. Vid sidan av de väletablerade språken med lång tradition i olika undervisningsformer finns det även en del språk representerade i Sverige som används enbart som talspråk i respektive hemland, medan andra är nyligen kodifierade. För vissa språk tillkommer avsaknad av att finnas i en skoltradition och därmed obefintlig eller bristfällig läromedelsproduktion, som i sin tur orsakar bekymmer vid anskaffandet av ändamålsenliga läromedel. För att råda bot på detta tillgrips en rad lösningar, t.ex. inköp av läromedel producerade i hemlandet, inköp av läromedel producerade i Sverige, inköp av läromedel producerade i tredje land och andra

”sporadiska lösningar”, vilket bl.a. innebär att lärarna själva producerar läromedel.

Förslag till åtgärder

I fortsättningen skall behovet av studiehandledning aktualiseras i samband med att den individuella studieplanen upprättas och sedan följas upp på sedvanligt sätt i den dagliga verksamheten men också i samband med utvecklingssamtalen. Berörda rektorer ansvarar för kontakterna med rektor för modersmålsundervisningen när behov av studiehandledning har identifierats.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens bedömning av måluppfyllelsen

Nämnden anser att deltagandet och resultaten när det gäller modersmålsundervisningen är mycket tillfredsställande.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens förslag till åtgärder

Med bakgrund av resultaten när det gäller modersmålsundervisning anser nämnden att några särskilda åtgärder inte behöver vidtas för närvarande för modersmålsundervisningen inom gymnasieskolan. Nämnden vill däremot ha en redovisning i Kvalitetsredovisning för 2007 av omfattningen av studiehandledningen inom gymnasieskolan under 2007.
----

6 VUXENUTBILDNINGEN

Det offentliga skolväsendet för vuxna skall ge vuxna tillfälle att i enlighet med individuella önskemål komplettera sin utbildning. Härigenom skall främst de som erhållit minst utbildning få möjlighet att stärka sin ställning i arbetslivet och i det kulturella och politiska livet (Skollagen 1 kap 9 §).

Allmänt om vuxenutbildningen

Den kommunala vuxenutbildningen vänder sig framför allt till de kommuninvånare som har minst utbildning. På grundskolenivå erbjuds kurser i svenska, matematik, engelska, samhällskunskap, hem- och konsumentkunskap samt datakunskap. På gymnasienivå ges i första hand kurser som är behörighetsgivande för fortsatta högre studier. Ytterligare kurser ges i mån av tillräckligt många sökande och om ekonomin tillåter. Komvux försöker så långt det är möjligt att tillgodose kommuninvånarnas önskemål. Om den efterfrågade kursen inte finns i Eslöv kan den studerande i en del fall få studera i annan kommun. Detta gäller framför allt yrkeskurser och behörighetsgivande kurser och om de sökande tillhör prioriterade grupper enligt ovan. Om ekonomin tillåter kan även andra grupper komma i fråga.

Inom vuxenutbildningen finns ett s.k. Lärcentrum som är öppet för alla studerande på Komvux, men även för andra i kommunen som vill ha hjälp med att upprätta CV, söka arbete etc. Lärcentrum är också öppet för dem som studerar på distans på någon högskola och behöver handledning, söka information på internet eller göra något prov.

Komvux har ett bra samarbete med Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan samt Arbete och Försörjning, som i många fall rekommenderar komvuxstudier för sina klienter.

Förutsättningar

Organisation

Kommunala vuxenutbildning består av grundläggande vuxenutbildning och gymnasial vuxenutbildning. Vuxenutbildningen i Eslöv ansvarar för förutom för den grundläggande vuxenutbildningen och den gymnasiala vuxenutbildningen även för svenskundervisningen för invandrare (sfi), vuxenutbildningen för utvecklingsstörda (särvox) samt uppdragsutbildningar.

Jobsökarkurser

Under 2006 har vuxenutbildningen på uppdrag av Arbetsförmedlingen genomfört s.k. jobsökarkurser med goda resultat. Mellan 65 och 100 procent av kursdeltagarna i varje kurs uppnådde målen, vilket innebar att de fick ett arbete.

Vägvisaren

Tillsammans med Arbete och Försörjning genomförde Komvux ”Vägvisaren”, en aktiveringskurs för arbetslösa ungdomar mellan 18 och 25 år, under hösten 2006. Kursen pågick under åtta till tio veckor. Två kurser med sammanlagt 21 deltagare genomfördes. 86 procent av deltagarna fick arbete eller började studera efter avslutad kurs.

Inget jämförelsematerial för hela år 2006

Kvalitetsredovisningarna skall avse föregående kalenderår, i det här fallet år 2006, men Skolverkets uppgifter om vuxenutbildningen (genomströmning, kostnader etc.) sträcker sig huvudsakligen enbart fram t.o.m. vårterminen 2006. Uppgifter om vuxenutbildningen finns bl.a. i Skolverkets rapport Utbildningsresultat 2006 samt sammanställningen Barnomsorg, skola och vuxenutbildning i Eslöv. September 2006 (www.skolverket.se).

Fler kvinnor än män

Av dem som antogs till grundläggande och gymnasial vuxenutbildning i Eslöv under 2006 var ca 70 procent kvinnor och 30 procent män, vilket ungefär är den fördelning som det brukar vara i Eslöv. Under vårterminen 2006 antogs 607 studerande, 57 antogs inte. Under höstterminen 2006 antogs 594 studerande och 67 antogs inte.

Studievägledning

Vuxenutbildningen har två studievägledare som träffar i stort sett samtliga studerande någon gång för vägledning före studier. Förutom de studerande som blir antagna till studier, träffar vägledarna personer som vill ha information och vägledning inför högskola, universitet, KY eller folkhögskola. Även de som inte antas till den grundläggande eller den gymnasiala vuxenutbildningen har samtal och planering med studievägledarna. Det rörde sig om drygt 120 individer under 2006.

Studerande hos andra utbildningsanordnare

Antalet studerande hos andra utbildningsanordnare uppgick år 2006 till 73. Av dessa deltog 50 i kurser i engelska på olika nivåer, medan 23 deltog i enstaka gymnasiekurser för behörighetskomplettering och i yrkeskursutbildningar. Antal ansökningar hos andra utbildningsanordnare på gymnasial nivå som inte beviljades uppgick till drygt 20. De allra flesta av dessa avsåg olika yrkesutbildningar. Anledning till avslagen var i de flesta fall att de sökande redan hade ett fullständigt avgångsbetyg från treårig gymnasieutbildning. En del avslag gällde utbildningar som fanns på hemorten och en del ansågs vara för dyra.

De studerandes omdöme om vuxenutbildningen

De studerande är nöjda med vuxenutbildningen. Enligt de senaste utvärderingarna, genomförda vårterminen och höstterminen 2006, anser mer än 97 procent av de svarande att utbildningen och undervisningen är bra till mycket bra.

Avbrutna studier

Totalt 85 studerande inom grundläggande vuxenutbildning och gymnasial vuxenutbildning avbröt sina studier under 2006. Orsakerna till detta är:

Orsak	Antal	Orsak	Antal
Flyttat från kommunen	16	Annan utbildning	4
Sjukdom	15	Fått barn	3
Fått arbete	12	Otillräckliga	1
För hög frånvaro	12	språkkunskaper	1
Fick inte studiestöd	11	Personliga skäl	1
Ändrad studieomfattning	8	Fel val	1

Avliden

Ofta anmäler de studerande sig till fler kurser än vad som egentligen behövs när det gäller att få studiestödspoäng. De gör detta för att spara tid, men inser efter ett tag att det inte fungerar och de hoppar då av någon av kurserna. Detta förklarar delvis varför avbrottsiffran när det gäller ändrad studieomfattning blir hög.

GRUNDLÄGGANDE VUXENUTBILDNING

Grundläggande vuxenutbildning syftar till att ge vuxna sådana kunskaper och färdigheter som de behöver för att delta i samhälls- och arbetsliv. Grundläggande vuxenutbildning skall också syfta till att möjliggöra fortsatta studier (Skollagen 11 kap 2 §). Varje kommun skall aktivt verka för att nå de kommuninvånare som har rätt till grundläggande vuxenutbildning för att motivera dem att delta i utbildningen (Skollagen 11 kap 8 §). Ingen studerande skall lämna vuxenutbildningen utan goda förutsättningar för övergång till arbetsliv och/eller fortsatta studier (Utbildningsplan, sidan 5).

Övergripande bild av kvaliteten i den grundläggande vuxenutbildningen

Företrädare för vuxenutbildningen anser, att studieresultaten är bra. De som av olika skäl har behövt komplettera sin grundskoleutbildning har kunnat göra detta. Inför studiestarten testas varje studerande så att var och en hamnar på rätt nivå i sina studier. Möjligheter finns att kombinera studier på gymnasiet och grundläggande vuxenutbildning. Om kurserna slutar under terminen kan den studerande gå vidare i de flexibla intensivkurserna. Det finns även en orienteringskurs som dels tar emot nytilkomna studerande under terminen för testning och inlussning till ordinarie kurser, dels tar emot dem som inte är så studiemotiverade, för att de skall få möjlighet att prova på vad det innebär att studera inom Komvux. Alla studerande gör tillsammans med lärare upp en individuell studieplan, som följs upp minst en gång per termin. Kontinuerliga diskussioner om de studerandes studieresultat gör att de studerande kommer i fokus på ett bra sätt.

Under 2006 sattes 94 betyg. Av dessa var fyra Icke godkänt (4 procent), 49 Godkänt (52 procent), 41 Väl godkänt (44 procent). Betyget Mycket väl godkänt finns inte inom grundläggande vuxenutbildning. Andelen studerande inom grundläggande vuxenutbildning som under år 2006 slutfört någon kurs uppgick i Eslöv till 70 procent. Genomsnittet för riket var 65 procent (www.skolverket.se).

Samtliga anställda pedagoger är behöriga för sina uppdrag.

Förutsättningar

Studerande

Totalt antogs 145 studerande till grundläggande vuxenutbildning under vårterminen 2006 och 138 studerande under höstterminen 2006. I dessa uppgifter ingår även studerande i orienteringskurs, studieverkstad samt läs- och skrivkurs. Antalet studerande är jämförbart med tidigare års. Flest studerande finns i grupperna som läser svenska som andraspråk. Så länge efterfrågan på svenska för invandrare ökar eller är konstant (någon ökning under 2006), kommer den grundläggande vuxenutbildningen att hålla samma nivå.

Personal

Åtta lärare undervisar inom grundläggande vuxenutbildning. På orienteringskursen finns tre personal och på Vägvisaren fyra. Samtliga är behöriga för sina uppgifter.

Kursutbud

Inom grundläggande vuxenutbildning ges kurser på olika nivåer i engelska, matematik, svenska och svenska som andraspråk. Kurser ges också i samhällskunskap, hem- och konsumentkunskap samt en orienteringskurs i användning av datorer. Kursutbudet i Eslöv motsvarar i stort utbudet i riket, där kurser i svenska som andraspråk lockar flest deltagare beroende på att merparten av de studerande inom grundläggande vuxenutbildning är födda utomlands. Kurser ges även för dyslektiker. Läs- och skrivkurser anordnas, i vilka hjälp framför allt ges åt invandrare i form av övningar i uttal, prosodi, stavning m.m. Studierna bedrivs i små grupper med datorn som stöd. Kontinuerlig intagning tillämpas för alla kurser.

Antagning

Antagning av studerande görs varje termin. Av de antagna var cirka 80 procent födda utomlands. De flesta studerande behöver minst två terminer för att klara av sina studier. En del börjar på låg nivå eller mellannivå och på dessa nivåer ges inga betyg. Betygen kommer först efter hög nivå, som motsvarar år 9 i ungdomsskolan.

Resultat

Under 2006 sattes 94 betyg. Av dessa var fyra IG (4 procent), 49 G (52 procent), 41 VG (44 procent). Betyget MVG finns inte inom grundläggande vuxenutbildning. Betyg ges inte på orienteringskurserna eller läs- och skrivkurserna.

Vuxenutbildningens förslag till åtgärder

Fr.o.m höstterminen 2007 kommer kurser att erbjudas i religion, historia, geografi, fysik, kemi och biologi, eftersom de är obligatoriska kurser.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens bedömning av måluppfyllelsen

Nämnden instämmer i den övergripande bedömningen av kvaliteten inom grundläggande vuxenutbildning.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens förslag till åtgärder

Mot bakgrund av de mycket goda resultaten anser nämnden, att några särskilda åtgärder inte behöver vidtas för närvarande.

GYMNASIAL VUXENUTBILDNING

Gymnasial vuxenutbildning syftar till att ge vuxna kunskaper och färdigheter på en nivå som motsvarar den som utbildningen i gymnasieskolan skall ge (Skollagen 11 kap 2 §). Kommunerna skall sträva efter att erbjuda utbildning som svarar mot efterfrågan och behov (Skollagen 11 kap 17 §). Ingen skall lämna vuxenutbildningen utan goda förutsättningar för övergång till arbetsliv
----

och/eller fortsatta studier (Utbildningsplan, sidan 5).

Övergripande bild av kvaliteten i den gymnasiala vuxenutbildningen

Företrädare för vuxenutbildningen och studerande inom den gymnasiala vuxenutbildningen är mycket nöjda med resultaten och det arbete som lagts ner för att nå de goda resultaten. En överväldigande majoritet av dem som avslutade sina gymnasiala studier under år 2006 har fått arbete eller har fortsatt med studier. De är nöjda med studierna och utbytet av dem. De studerande är i de flesta fall målmedvetna och kurserna läses ofta in på kortare tid än vad som är brukligt inom ungdomsgymnasiet. Många studerande utnyttjar Lärcentrum för att få extra hjälp och stöd.

Utbudet inom den gymnasiala vuxenutbildningen har varierat de senaste åren beroende på att statsbidragen varierat och delvis betalats ut i efterskott. Detta har inneburit svårigheter att dimensionera verksamheten. Under 2006 erbjöds 39 olika kurser på en eller två terminer på dagtid eller kvällstid. Kurser har under 2006 även erbjudits i Höör. En del kurser med för få intresserade för att kunna starta en ordinarie kurs har istället getts med handledning, vilket innebär att färre lektionstimmor läggs ut. Det gäller B-kurserna i geografi, psykologi och samhällskunskap samt C-kursen i engelska.Handledningskurserna ger de studerande större möjligheter att få de kurser som de behöver.

Förutsättningar

Statsbidrag för gymnasial vuxenutbildning 2006

Vuxenutbildningen i Eslöv fick i uppdrag att genomföra 276 heltidsplatser under 2006. Av dessa svarade staten för finansieringen av 152, d.v.s. 55 procent, vilket motsvarar ett bidrag på cirka 6,1 miljoner kronor. Efter omfördelning av statsbidragen fick Eslöv ytterligare 24 platser, av vilka staten finansierade 13 platser motsvarande 507 000 kronor. Det totala statsbidrag uppgick till cirka 6,5 miljoner kronor.

Kursutbud och deltagande

Under 2006 erbjöds 39 olika kurser på dagtid och kvällstid förlagda till en eller två terminer. Bland kurserna som lockade ett stort antal studerande fanns dator-kunskap, orienteringskurserna i matematik, engelska och svenska, matematik A, engelska A, matematik B, samhällskunskap A, psykologi A, svenska B och engelska B. Totalt antogs cirka 450 studerande (hel- eller deltid) under vårterminen och 467 studerande under höstterminen. Om antalet studerande i en kurs är lågt erbjuds kursen som handledningskurs med färre lärarledda timmar. B-kurser i biologi, kemi och fysik har under 2006 erbjudits i Höör.

Resultat

Betygsutfall

Under 2006 sattes 1 792 betyg varav 6 procent Icke godkänt (108 studerande), 32 procent Godkänt (573), 40 procent Väl godkänt (717) och 22 procent Mycket väl godkänt (394). Det är svårt att finna nationella jämförelsetal, eftersom de publiceras först i april eller maj 2007.

Prövningar

Den som vill ha betyg från kommunal vuxenutbildning har rätt att gå igenom prövning i alla kurser som finns inom vuxenutbildningen på orten. Under år 2006 genomfördes 44 prövningar i 23 olika kurser, som alla syftade till att få behörighet till eftergymnasiala utbildningar. Samtliga prövningar ledde till att den som prövade erhöll betyg, 4 Godkänt, 14 Väl godkänt, och 26 Mycket väl godkänt.

Enkät om studierna

Under perioden januari – februari 2007 fick 50 slumpmässigt utvalda studerande, som avslutade sina gymnasiala studier under våren 2006, besvara en enkät om studierna. Frågorna som de skulle besvara var

- Vad gör du idag?
- Har komvuxstudierna hjälpt dig att få arbete?
- Vad studerar du? (om den svarande fortsatt att studera).

Resultatet visar, att 21 studerar vidare, 15 arbetar, 7 är barnlediga, 5 är arbetslösa och 2 är sjuka. Av de 21 som uppger att de studerar, har 15 kommit in eller söker till högskola, medan sex går på någon KY-utbildning. Resultaten är inte överraskande. De överensstämmer med resultaten från motsvarande enkäter som genomförts tidigare.

Förslag till åtgärder

För att nå fler studerande kommer ytterligare satsning att göras på distansutbildning och handledning, men osäkerhet råder på grund av den förändrade situationen när det gäller statsbidraget till gymnasial vuxenutbildning. Eventuella kommande inskränkningar i kursutbudet kommer att innebära, att utvecklingsarbetet måste få annat fokus. En grupp kommer att tillsättas för att undersöka möjligheterna till samarbete med andra utbildningsanordnare, bl.a. gymnasieskolan.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens bedömning av måluppfyllelsen

Nämnden instämmer i bilden av den övergripande kvaliteten inom den gymnasiala vuxenutbildningen.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens förslag till åtgärder

Nämnden ser positivt på att vuxenutbildningen i den uppkomna situationen med minskat statsbidrag, ser över möjligheterna att dels utnyttja andra distributionsformer (distansundervisning, utnyttja Lärcentrum etc.), dels samarbeta med andra utbildningsanordnare.

VUXENUTBILDNING FÖR UTVECKLINGSSTÖRDA (SÄRVUX)

Vuxenutbildningen för utvecklingsstörda (särvox) syftar till att ge kunskaper och färdigheter motsvarande dem som ges i den obligatoriska särskolan och på nationella eller specialutformade program i gymnasiesärskolan. Utbildningen skall / . . . / främja elevernas harmoniska utveckling till ansvarskännande människor och samhällsmedlemmar. I undervisningen skall hänsyn tas till elevernas olika lärtilar (Utbildningsplan, sidan 5). Tillgängligheten och valmöjligheterna för varje enskild studerande skall utökas, så att han/hon kan få sina önskemål tillgodosedda i större utsträckning (Kvalitetsredovisning för 2005, sidan 16).

Övergripande bild av kvaliteten i vuxenutbildningen för utvecklingsstörda

Företrädare för vuxenutbildningen för utvecklingsstörda är nöjda med resultaten och de studerandes utveckling. De studerande har gjort upp individuella studieplaner tillsammans med lärarna, som sedan följts upp och reviderats vid behov. Möten med företrädare från omsorgsverksamheten genomförs kontinuerligt. Samarbetet med de studerandes arbetsplatser har ökat.

Allmänt om vuxenutbildningen för utvecklingsstörda

Undervisningen är individuell och hänsyn tas till varje deltagares individuella förutsättningar. Varje individ skall få ökad medvetenhet om sina egna förutsättningar.

Förutsättningar

Deltagare/Studerande

Under vårterminen 2006 fanns 27 inskrivna inom vuxenutbildningen för utvecklingsstörda och under höstterminen 29. Representanter för omsorgen har deltagit i rekryteringen av elever. De studerande är uppdelade i åtta grupper med 4-5 deltagare per grupp. Varje grupp har undervisning två till fyra timmar per vecka.

Kurser och kursplanearbete

Kurser som ingår i Särvox är svenska, engelska, samhällskunskap, matematik och arbetslivsorientering. Individuella studieplaner upprättas och revideras varje termin. Under året har lärarna definierat, skrivit och kommunicerat de lokala målen utifrån de nationella kursplanerna. Detta arbete kommer att fortsätta.

Personal

Under höstterminen 2006 arbetade tre lärare inom vuxenutbildningen för utvecklingsstörda. En av dessa är specialpedagog, som har det pedagogiska huvudansvaret och även ansvarar för samarbetet med omsorgsverksamheterna.

Utökade tillgänglighet och utökade valmöjligheter

Enligt Kvalitetsredovisning för år 2005 skall de studerande inom särvox erbjudas mer undervisningstid och fler ämnen, men ingen har anmält sitt intresse för något av dessa förslag. Motiveringen är, att de studerande inte vill vara borta ytterligare tid från sina arbeten.

Vuxenutbildningens förslag till åtgärder

Vi avser att öka samarbetet med gymnasiesärskolan. Då efterfrågan finns kommer antalet timmar för de studerande att utökas om budgeten tillåter.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens bedömning av måluppfyllelsen

Nämndens bedömning är, att måluppfyllelsen är god.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens förslag till åtgärder

Nämnden anser, att insatserna inom vuxenutbildningen för utvecklingsstörda omfattar för få studerande, men också att varje studerande borde komma i åtnjutande av mer undervisningstid per vecka. För att åstadkomma detta behöver resursfördelningen ses över i samarbete med andra förvaltningar.

SVENSKA FÖR INVANDRARE – SFI

Undervisningen i svenska för invandrare (sfi) syftar till att ge vuxna invandrare grundläggande kunskaper i svenska språket och om det svenska samhället. Det svenska språket skall ges en särskilt viktig roll i integrationen och integrationsarbetet (Utbildningsplan, sidan 7). Det är vuxenutbildningens ansvar att varje elev som slutför sina studier kan uttrycka sig i tal och skrift så väl att deras språk fungerar i samhälls-, yrkes- och vardagslivet samt för fortsatta studier (Utbildningsplan, sidan 6). I undervisningen skall hänsyn tas till de studerandes olika lärstilar samt att de behöver ta i anspråk olika mycket tid för sitt lärande (Utbildningsplan, sidan 5).

Övergripande bild av kvaliteten i undervisningen i svenska för invandrare

Företrädare för sfi-undervisningen i Eslöv bedömer att resultatuppfyllelsen är god. Som förklaringar nämns följande:

- Kontinuerlig inskrivning på alla nivåer.
- Kontinuerlig avslutning, vilket innebär att den studerande avslutar kursen när han eller hon har nått målen.
- Möjlighet för eleverna att direkt efter avslutad sfi-utbildning gå vidare inom övriga delar av vuxenutbildningen.
- Lärare med mångårig erfarenhet och stor kompetens.

Samarbetet med Arbete och Försörjning, som också hjälper till att ordna praktikplatser, är mycket bra.

Förutsättningar

Efterfrågan på SFI ökade något under 2006. Bedömningen är, att tillströmningen av studerande kommer att fortsätta. Hörs kommun köper sfi-utbildning av Eslöv. Av de tio SFI-grupperna fanns två på kvällstid för dem som arbetar eller har svårt med barnpassning. Det finns också en öppen grupp under dagtid. Sfi tillämpar kontinuerlig intagning och ett ständigt flöde mellan kurserna efter prov på de olika kurserna. Efter det sista testet, D-testet, kan de studerande fortsätta inom grundläggande vuxenutbildning eller gymnasial vuxenutbildning. Individuella studieplaner skrivs och följs upp för varje studerande. Kombinationen studier och

praktik gör att de studerande som slutför sina studier kan uttrycka sig i tal och skrift så väl att deras språk fungerar i samhälls-, yrkes- och vardagslivet samt för fortsatta studier.

Undervisningens omfattning

Riktvärdet för undervisningens omfattningen i tid är 525 timmar. Detta får överstridas eller underskridas beroende på hur mycket undervisning de studerande behöver för att nå de mål som anges i kursplanen. Från och med juli 2006 har de studerande 15 timmars undervisning per vecka i stället för som tidigare 12 timmar. Det gör det möjligt för dem att få praktik parallellt med studierna. Sfi samarbetar med Arbete och Försörjning när det gäller praktiken.

Studerande

Under 2006 genomfördes fem sfi-kurser i tio grupper med sammanlagt 239 studerande. Detta innebär att Eslövs kommun tillhörde en av de större utbildningsanordnarna när det gäller sfi. Höörs kommun hade 36 elever placerade i Eslöv under 2006. Av dem som studerade sfi i Eslöv 2006 var cirka 60 procent kvinnor, vilket motsvarar nivån i riket, men är en förändring mot tidigare år då fördelningen mellan män och kvinnor varit jämnare. De studerande kom från 30 länder och representerade 32 olika språk. De vanligaste bland dessa var arabiska, thai, spanska, polska och somaliska.

Personal

Inom sfi finns sju lärare, som alla är behöriga. En av dessa fungerar som samordnare och sköter inskrivningarna av nya studerande. Nyinskrivning genomförs i princip en gång varje vecka under året med undantag av juli månad.

Uppföljning och utvärdering

Sfi-lärarna träffas varje vecka för uppföljning och utvärdering av de studerandes lärande. Bland annat granskas grupplaceringarna för att avgöra om behov finns av att göra omfördelningar beroende på de studerandes framsteg.

Lokaler

Eftersom undervisningen i sfi bedrivs i så många som tio grupper innebär detta att undervisningslokalerna blir hårt belastade. Detta i sin tur medför att schemalaggeningen blir problematisk. Slutsatsen är dock, att det trots allt är viktigare med så många grupper som möjligt för att kunna tillgodose de studerandes behov och därmed kunna ge dem den utbildning de behöver, för att de skall nå de uppsatta målen och för att genomströmningen skall bli så snabb som möjligt.

Städkurs

Sedan oktober månad 2006 bedrivs en städkurs kopplad till sfi-undervisningen. Kursen avslutas i oktober 2007. Den finansieras med EU-bidrag och bedrivs tillsammans med Arbete och Försörjning. Undervisningen varvas med praktikveckor inom både privat och offentlig verksamhet. Kursen har cirka 20 deltagare. För själva städutbildningen svarar en extern utbildare.

Resultat

Andelen studerande som godkänts

Andelen elever som godkänts inom sfi i Eslöv har legat över riksgenomsnittet under en följd av år. Detta gällde även den senast redovisade perioden, som är läsåret 2004-2005, då 54 procent av de studerande godkändes. Skillnaden mot riket var 20 procentenheter.

Andelen (procent) studerande som godkänts inom sfi 2000 - 2005

	1999- 2000	2000- 2001	2001- 2002	2002- 2003	2003- 2004	2004- 2005
Eslöv	85	46	68	70	53	54
Riket	38	37	35	32	34	34
Differens	47	9	33	38	19	20

Källa: Skolverkets jämförelsetal för skolhuvudmän 2000, 2001, 2002, 2003, 2004, 2005, 2006

Få studieavbrott

Under kalenderåret 2006 registrerades 98 avbrott. Avbrott registreras även då de studerande byter kurser. Avbrottsorsakerna var av skiftande slag: arbete/praktik 55, flyttning till annan kommun 11, mammaledighet/graviditet 10, sjukdom 9, flyttning till hemlandet 5, övergång till andra stadier 3, kom inte till start 2, okänd anledning 2, ej fått dagisplats 1. Ytterligare 52 studerande avslutade sina sfi-studier efter att ha avlagt det sista testet, D-testet, med godkänt resultat.

Bedömning av resultaten

Företrädare för sfi-verksamheten menar, att organisationens förmåga att ta hand om de studerande är god, vilket de uppnådda resultaten visar.

Förslag till åtgärder

Genom att organisera undervisningen på sju olika nivåer erbjuds möjligheter att utgå från de studerandes erfarenheter och intressen. Genom de regelbundet återkommande avstämningarna kan man inom sfi vidta de åtgärder som behövs för att hjälpa de studerande. För att ytterligare förbättra de studerandes möjligheter till högre studier och/eller arbete kommer studievägledarna, lärare och representanter för Arbete och Försörjning att tillsammans med de studerande att ta fram meritportföljer. Detta görs inom ramen för ett EU-projekt.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens bedömning av måluppfyllelsen

Nämndens bedömning är att måluppfyllelsen är mycket god.

Gymnasie- och vuxenutbildningsnämndens förslag till åtgärder

Mot bakgrund av de goda resultaten anser nämnden, att några åtgärder utöver de föreslagna inte behöver vidtas.
